

DEMONSTRACIJA CLEVELANDE PRIEŠ SOVIETINĘ PRIESPAUDĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdybos pastangomis, talkinant Lietuvių Bendruomenės Ohio Apygardai ir Jaunimo organizacijoms, praėjusį ketvirtadienį, birželio 1 d. vakare įvyko didelė ir gerai organizuota lietuvių demonstracija pagerbti Kaune žuvusį naująjį Lietuvos didvyrį Romą Kalantą ir pareikšti protestą prieš sovietinę priespaudą Lietuvoje.

Demonstracija skirta Lietuvos kankinio atminčiai ir kovojančios Tautos parėmimui praėjo sėkmingai. Šv. Jono Katedroje mišias atnašavo Msgr. Rabat Blair, asistuojamas kun. kleb. B. Ivanausko ir kun. kleb. Goldikovskio. Pamaldas gražiomis lietuviškomis giesmėmis palydėjo Čiurlionio ansamblio vadovaujamas muziko A. Mikulskio. Msgr. R. Blair pasakė tai progai pritaiktą pamokslą.

Po pamaldų vyko eisena į miesto centrą — Public Square. Priekyje buvo nešamos Amerikos, Lietuvos, Estijos ir lietuviškų organizacijų vėliavos — viso 11. Taipgi didelis plakatas reikalaujantis Laisvės Lietuvai: "Freedom for Lithuania! Stop Soviet Oppression!"

Po jų ėjo tautiniais rūbais pasipuošusios čiurlionietės, čiurlioniečiai, uniformuotos skautės, skautai, jaunimas ir gausingi demonstracijos dalyviai. Ši eisena išsitiesė per visą Superior Ave. nuo Katedros iki miesto aikštės. Skaičiuojama,

kad dalyvavo virš 700 žmonių.

Aikštėje buvo uždegta žvakelė, kurios vakaro prietemoje mirgėdamos simbolizavo Romo Kalantos Auką ir sudarė išpūdingą vaizdą!

Po Amerikos ir Lietuvos himnų, sugiedotų Čiurlionio ansamblio, ALT Clevelando skyriaus pirmininkas inž. A. Pautienis pasakė trumpą atidarymo kalbą, primindamas, kad Jaltaje didelė Europos dalis buvo išduota sovietinei vergijai, tarp jų ir Lietuva". Mes čia susirinkome protestuoti prieš sovietų okupaciją Lietuvoje, naikinimą ir pagrindinių žmogaus teisių paneigimą... Romas Kalanta ... tapo kankinys ... vienas iš daugelio... Mes reikalaujame laisvės visiems komunistams pavergtiesiems... mes protestuojame prieš pačią taip vadinamą "Sovietų Sąjungą" egzistenciją. Ten nėra jokios "Sąjungos", nėra jokių "Res publikų", tikrai viena didžiulė vergijos imperija palaikoma baimės, šautuvų ir durtuvų...

Sovietija turi būti išardyta, išdalinta ir jos užgrobtos žemės atiduotos pavergtoms tautoms — tikrosioms savo krašto šeimininkėms!

DEŠINĖJE: Clevelando miesto meras Ralph Perk Public Square susirinkusiai miniai pasakė kalbą, kuri buvo palydėta ovacijomis. Tribūnoje stovėjęs meras Ralph Perk ir ALT Clevelando skyr. pirm. A. Pautienis, Čiurlionio ansambliui giedant Lietuvos ir JAV himnus.

... Koezistencija su komunistais yra neįmanoma... Net JAV gali pražūti, jei nesusipras ir leis komunistams čia išsigalėti... Komunistai pripažįsta tikrai savo priešus ir ... savo vergus, niekas pas juos neegzistuoja viduryje... Mes turime siekti Sovietijos sunaikinimo ... ir laisvės atstatymo Lietuvoje bei visame pasaulyje" Pagrindinę kalbą pa-

VIRŠUJE: Ilga eisena su plakatais, vėliavomis ir degančiomis žvakutėmis nusitęsė birželio 1 vakare Clevelando miesto gatve iš šv. Jono katedros, kur buvo atliktos iškilmingos pamaldos iki Public Square, kur buvo pasakytos kalbos ir priimta rezoliucija, smerkianti sovietų terorą Lietuvoje.

sakė Cleveando miesto meras Ralph Perk. Jis gražiai paminėjo didingą Lietuvos istoriją ir lietuvių kovas už laisvę. "Lietuviai net septynis kartus buvo sukilę prieš rusų okupaciją" sakė garsumas Clevelando veikė-

(Nukelta į 7 psl.)

PO VIEŠNAGĖS

NAUJO SANTYKIAVIMO SU KOMUNISTAIS LAUKIANT

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidentas Nixonas savo kelionę į Sovietų Sąjungą baigė ketvirtadienio vakarą pranešimu kongresui ir tautai. Vienoje savo kalbos vietoje Nixonas pabrėžė: "Nė viena valstybė šioje žemėje nėra stipresnė už JAV šiandien; nė viena nebus stipresnė už JAV ateityje." Toks pabrėžimas buvo reikalingas akivaizdoje jausmo, kad JAV Maskvoje faktinai atsisakė nuo savo praeities atominių ginklų srityje, sutikdamos daugiau ar mažiau "užsaldyti" savuosius ginklus, bet leidamos sovietams susilyginti tose srityse (kaip pvz. povandeniniuose laivuose) kur jos iki šiol turėjo pranašumą. Vienaip ar kitaip, susitarimas neišskiria galimybės, kad sovietai, nesulaikydami jo raidės, gali taip sustiprinti savo atominį apginklavimą, kad bent teoriškai galėtų tikėtis pirmu smūgiu sunaikinti JAV strategines raketas tuo labai apribodamos JAV galią "atsikeršyti". Akivaizdoje tokios padėties, JAV būsimoje konfrontacijoje su sovietais negalės taip pasipriešinti jų užmačiom kaip iki šiol.

Tokios rūšies priekaištų girdėsime nemažai, broliai Alsopai būkštauja jau dabar. Atsikirtimas į tuos priekaištus yra toks, kad ir be tokio susitarimo sovietai galėtų siekti atominio pranašumo, kas tik paskatintų lenktyniavimą apsiginklavime, kurio faktinai jau ir dabar pakanka. Susitarimas to lenktyniavimo irgi nesusustabdo,

tačiau jį kiek sulėtina. Ne tiek sutarties raide, kiek supratimu, kad atminiame kare negali būti laimėtojų ir kad abu kraštai gali koegzistuoti ir net bendrauti be karo.

Tos galimybės konstatavimas iš abiejų pusių ir yra visos Nixono viešnagės Sovietijoje svarbiausias vaisius. Bendravimo šansai iš pradžių yra labai riboti, nes, kalbant su prezidentu: "mes turime atsiminti, kad sovietų ideologija vis dar yra priešinga Amerikoje labiausiai branginamoms vertybėms", kas išskiria laisvesnį asmeninį bendravimą. Nedaug galimybių yra ir prekybos srityje, nes Sovietija negamina tokių gėrybių kurios didesniais kiekiais būtų pageidaujamos Amerikoje. Reikia neužmiršti, kad Sovietijos užsienio prekybos apyvarta yra mažesnė už Belgijos. Užtat būsiami sanderiai gali būti tik milijonų, bet ne milijonų dolerių rėmuose.

"Iš didelio debesio mažas lietus?" Apčiuopiamais rezultatais kalbant taip! Iš kitos pusės tačiau viešnagė ir susitarimai nebūtų galimi, jei Kremliaus politbiuras nebūtų pakeitęs savo politikos. Kremliaus valdovai nori ramybės savo Vakarų fronte. Tik susitarimas su Washingtonu gali jį užtikrinti. Kodėl? Dėl Kinijos baimės? Tai be abejo yra svarbus faktorius jų apsiskaičiavimuose. Prie jų galėjo prisidėti ir nusivylimas savo klijentais Afrikoje ir Azijoje. Nemažos įtakos

(Nukelta į 2 psl.)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

AUSTRALAS APIE LIETUVĄ

Vieno iš didžiausių Sydnėjaus dienraščių "Daily Telegraph" ir pačio didžiausio, milijoninį tiražą turinčio, savaitinio moterų žurnalo "The Australian Women's Weekly" žurnalistas Andrew Dettre, neseniai su kvestinių australų parlamentarų, politikų ir žurnalistų grupe, lankėsi Sovietų Sąjungoje ir kelias dienas praleido Vilniuje. Savo išpūdžius jis plačiai aprašė ir spalvotomis nuotraukomis pavaizdavo, šiuose laikraščiuose ir sportinėje kolonijoje, aprašydamas sporto rūmus Vilniuje. Jo žodžiais, Vilnius yra modernus 400.000 gyventojų miestas, kuriame gyvena apie 30 įvairių tautybių žmonių, iš kurių daugiausiai yra lietuvių ir rusų.

Gegužės 20 dieną viename iš Sydnėjaus gražiausių "Menzies" hotelyje, Sydnėjaus Jaunimo Kongreso išvykos komitetas buvo surengęs savo atsiveikinimo balių Sydnėjaus lietuvių bendruomenėi. Puikiai vakariniai apsirėngę mūsų tautiečiai buvo supažindinti komiteto pirmininkės Jūratės Reisgytės su visais Sydnėjaus Jaunimo Kongreso respresentantais, kuriuos svečiai priėmė su skambiais plojimais. Jau anksčiau buvo šio komiteto skelbtas Vajaus Karalaitės rinkimas ir jata po išrinkta daugiausiai pinigų šiai išvykai surinkusi, pati pirmininkė Jūratė Reisgytė, nors tik keletu dolerių nuo jos atsiliko kita atstovė Violeta Bitinaitė. Karalaitės juostą iškėlė ir šiltą sveikinimo žodį visiems atstovams ir svečiams pasakė, buvęs I-jo Jaunimo Kongreso Australijos lietuvių grupės vadovas Romas Cibas.

Iškilingoje ir puikioje nuotakoje Sydnėjaus lietuviai atsiveikino su savo jaunimo reprezentantais, kurie jau birže-

PO VIEŠNAGĖS...

(Atkelta iš 1 psl.)

galėjo padaryti ir noras konsoliduoti galią savo viduje ir pavergtose srityse. Nixono vizitas be abejo nesustiprina vilčių kad greitai galimi bent kokie pasiekimai. Atvirkščiai -- jis sustiprina išpūdį, kad primesta tvarka nusistovėjo ilgesniam laikui.

Žodžiu argumentų, kad vizitas gali gale buvo sovietų laimėjimas neturksta, tačiau kokia buvo alternatyva? Kariauti dėl susidariusios padėties pakeitimo niekas nenori ir iš to reikia pasidaryti logišką išvadą. Frasiđusioje bendravimo gadyne būtina neužmiršti prezidento ketvirtadienio kalboje padaryto išpėjimo: "Būkime išpäreigoję savo gyvenimo būdai (way of life) lygiai taip pat, kaip komunistų vadai, su kuriais siekiame naujo santykiavimo, yra išpäreigoję savo sistematą".

lio mėnesį išskrenda į Ameriką atstovauti ir mūsų Australijos lietuvių jaunimą.

Melbourn mieste savo 70-ties metų gimimo jubiliejų atšventė labai gerai ne tik melbourniškams, bet ir kitiems Australijos lietuviams žinomas medicinos dr. Izidorius Kaunas. Lietuvoje baigęs trečiąją Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakulteto laidą, jis buvo paskirtas į Vilkaviškį apskrities gydytojo pareigoms ir ten išbuvo iki 1944 metų. Australijoje dr. I. Kaunas dešimtį metų dirbo ligoninėje rentgeno techniko darbu, kol 1959 metais išlaikęs reikiamus egzaminus, pradėjo dirbti Sveikimo Departamente, kaip mokyklų gydytojas ir ten išbuvo iki savo pensijos. Gyvendamas savo paties suprojektuotame name su savo žmona, jis buvo labai nuosirdžiai pasveikintas savo artimųjų, palinkint jam ir toliau taip gražiai ir tvirtai gyvuoti. Vienintelė dukra Irena yra ištėkėjusi už inž. Tamošaičio ir gyvena su šeima Los Angeles mieste.

Melbourn aktyvus lietuvis visuomenininkas Albinas Pocius su žmona Rūta neseniai atšventė savo sidabrinio vedybinių gyvenimo sukaktuves. Jie yra tur būt vienteliai lietuviai Australijoje, turintieji savo puikiai išvystytą sodininkystę. Tai yra 90 mylių nuo Melbourno kelių šimtų akrų didžiulis ūkis, kur jie turi gražius alyvmedžių, citrinų ir riešutų sodus. Būdamas pats skautininkas ir aktyvus skautų veikėjas, jis visuomet leidžia savo ūkiu naudotis skautams, o dabar pasiūlė jiems išsirengti ten ir nuolatinę savo stovyklavietę.

Sydnėjaus jaunasis architektas Henrikas Šlėteris, kuris yra vedęs jaunesnę mūsų senųjų lietuvių ir buvusių prieškarinės emigracijos Australijos Lietuvių S-gos pirmininko A. Baužės dukrą Antoinetę prieš kurį laiką buvo tarnybiniais reikalais išvykęs į Londoną, tačiau dabar, kuriam laikui, yra perkeltas architektų pareigoms į Lagos, Nigerijoje, kur eina vyriausio architektų pareigas. Antoinetė, baigusi specialius anglų kalbos kursus svetimšaliams mokytį, išvažiavo pas vyrą.

Gražiame Sydnėjaus Engadine priemiestyje kuriasi pirmoji Australijos lietuvių, pensininkams pritaikinta "Lietuvių Sodyba", kur yra statomi butukai pritaikinti gyventi vienam ar dviem asmenims. Šie, australų vadinami "Retirement Village" yra prižiūrimi Socialinio Aprūpinimo įstaigos ir, gavus oficialų pripažinimą, kaip Sydnėje yra gavę Socialinės Lietuvių Moterų D-jos komitetas ir surinkus 1/3

piniginės sumos, valstybė duoda statybai žemę ir kitus pinigus. Lietuvių Sodyboje jau baigiama statyti 2 mūriniai namai, turintieji po du butus su pilnais patogumais. Vėliau yra numatoma statyti daugiau namų ir, apsi gyvenus pirmą dešimčiai žmonių, galima gauti pašalpa statybai (recreation Hall) kur galima įrengti poilsio kambariai, skaitykla ir kita. Su dideliu pasišventimu ir energija šį darbą vykdo Sydnėjaus Soc. Moterų D-jos pirmininkė, senųjų lietuvių atstovė, O. Baužienė. Šioje Lietuvių Sodyboje jau gyvena pirmieji pensininkai lietuviai ir tikimasi, kad ateityje čia bus mūsų vyresniųjų, pensijon išėjusių, lietuvių gyvenimo centras.

Adelaidėje Skautų Akademis Sambūris suruošė kultūrinę popietę, kur buvusi solistė ir meno kritikė p. Gučiuvienė skaitė idomią paskaitą apie lietuvių operą Chicagoje. Po paskaitos, kurioje ji kritiškai apžvelgė buvusių St. Baro ir D. Stankaitės arijų išpildymus, P. Budrio iš magnetinės juostos buvo duota abiejų šių dainininkų ir iš Lietuvos viešėjusio E. Kaniavos dainavimas savo dainų Adelaidėje. Vėliau S. Ilgūnas pademonstravo puikų spalvotą filmą visų trijų šių dainininkų viešnagės Adelaidėje. Labai gražiai ir kultūringai praleista ši popietė atnešė ir 50-ties dolerių pajamų, ką skautų vadovė dr. J. Maželienė iškėlė Jaunimo Kongreso kelionės fondui.

Jeigu Sydnėje gražiai veikia "Plunksnos" klubas, Newcastel Diskusijų klubas, tai Melbourne jau kone 10-tį metų puikiai reiškiasi M. K. Čiurlionio Diskusijų Klubas, kurio steigėju buvo miręs mūsų kultūrininkas Antanas Krausas. Šiuometinis pirmininkas yra Paulius Baltutis. Iki šiol daugiausiai susirinkimai vyksta privačiuose namuose, skaitant paskaitas ir vėliau paskaitų temas diskutuojant. Kaip ir kituose panašiuose lietuvių klubuose, taip ir šiame Melbourne, vyksta kultūriniai susirinkimai ir draugiški paskirų dalykų diskusijos.

WANTED EXPERIENCED CORE MAKER FOR SAND FOUNDRY. Must be experienced for jobbing type work. Steady employment, paid Holidays, paid vacation, paid hospitalization, and retirement program. APPLY PROCESS FOUNDRY CO. 1537 TEMPLE, DETROIT, MICH. 313-961-3225 (39-46)

PETKUS
LAIDUJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYB MODERNIOS KOPLYČIOS

laiškai Dirvai

DĖL KAI KURIŲ GRANDINĖLĖS DALYKŲ

Į mano straipsnį apie Grandinėlės gastroles Detroito atsiliepė p. Bronius Gražulis (Dirva, 41 Nr.) tarp kit ko pastebėdamas, kad aš parašęs "recenziją". Tyriupažymėti, kad aš jokių recenzijų nerašau: rašau tik savo, kaip eilinio žiūrovo, išpūdžius. Recenzijų rašymas yra specialybė, kurios aš neturiu.

Toliau jis kaltina mane, kad aš apibūdinęs Grandinėlės išvyką gana "vienašališkai", apsiilenkdamas "su faktais", tad jis bandysias tuos "įvairius netikslumus atitaisyti". Ir ima atitaisyti.

Anot jo, jau pats pirmas sakiny, kad "kai Liudas Sagys ir Juozas Lingys pradėjo šokti su savo Grandinėle" pasakąs, jog autorius nebūsiąs "bešalis", o duosiąs "vėjo Grandinėlei". O kodėl aš nebuvau "bešalis"? O gi todėl, kad clevelandiečiai nesą girdėję, kad "kokiu nors Grandinėlės vadovu būtų J. Lingys".

Clevelandiečiai gal ir negirdėjo, o mes, detroitiečiai, tatau išskaitėme iš Detroito spektaklio Grandinėlės programos: ten buvo įrašytos Lingio ir Sagio pavardės. Gal p. Bronius Gražulis mąlonėtų mums paaiškinti, kaip ten pateko Lingio pavardė? Jei Grandinėlės pati vadovybė matė reikalo įtraukti ir Lingio pavardę, tai kam čia man primetinėti "netikslumus" ir kažkokius "vėjo davimus"?

Ką ten B. Gražulis kalba apie mano pareiktą nuomonę dėl atskirų šokių, tai jau jo reikalas. Rašydamas savo išpūdžius iš spektaklio salės aš nesidairau, ką rašo apie Grandinėlę Clevelando, Chicago, Waterburio lietuviai ir lietuviai recenzentai, kurių didelių autoritetus B. Gražulis iškelia savo rašinyje: aš rašau, koki man spektaklis padarė išpūdį, ir viskas. Aš nenoriu niekam savo nuomonės primesti. Jei B. Gražuliui ir kitiems lietuviams ir nelietuviams recenzentams šluotos šokis ir bernų tarškinimas pagaliukais įpiršlio "knygą" yra aukščiausia ir negincytina estetinio skonio tobulybė, tai aš dėl to nesiginčiju ir jokių protesto eisenų organi-

zuoti neketinu. Savo straipsnyje aš tik draugiškai Grandinėlės vadovybei priminiau, kad gal būtų pravartu tas abi "tobulas" scenas dar kartą peržiūrėti ir inešti kai kurių pataisų. Sakysime, piršlio pakisimas po suolu man nieku būdu nepadarė didelio estetinio išpūdžio ir kaime per vestuves piršlio niekas po suolu nekaišioavo.

Dar keletas žodžių dėl "vėjo davimo". Aš Grandinėlį mėgstu, -- man rodos, ji atvėrė naują lapą mūsų tautinio šokio istorijoje (deja, mes negalime palyginti, kas toje srityje daroma ir padaryta okupuotoje Lietuvoje) mes visi jai garsiai plojame ir ypačiai linkime "gero vėjo" plaukiant per Atlantą gastroliems į vakarų Europą. Mes visi jai to linkime neatsižvelgdami, ar kas kalba apie jos darbą su "tikslumais", ar su "netikslumais"...

Vyt. Alantas

PROTESTUODAMI SUSTABDĖ VEIKLĄ

Sydney lietuvių jaunimas pirmame pasaulio jaunimo kongrese gerai užsirekomendavo. Tada Sydney jaunimo kongreso komitetas ėjo ir centrinio komiteto pareigas Australijoje. Be kieno nors kišimosi iš šalies, šis komitetas suorganizavo sklandžią, be jokių nesusipratimų išvyką į pirmąjį jaunimo kongresą. Iš jaunimo organizacijų delegatų sudarytas II PLJK komitetas Sydnėje per 8 mėnesius išvystė pasigėrėtinai placią veiklą, išigijo aktyvios jaunimo organizacijos vardą. Apie gražią šio komiteto veiklą buvo rašyta ir JAV lietuviškoje spaudoje, statant Sydnėjaus komitetą pavyzdžiu kitiems komitetams. Didelį dėmesį atkreipė Amerikos lietuviškoji spauda, kada Sydnėjaus jaunimo kongreso komitetas išleido jaunimo "Mūsų Pastogės" numerį, kuris buvo gerai įvertintas.

Bet nuo š.m. gegužės 21 d. šio judraus jaunimo komiteto veikla sustabdyta protestuojant prieš Krašto Valdybos pirmininko kišimosi į komiteto vidaus santvarką.

Krašto Valdybos pirmininkas, kaip jis rašo, "pastebėjęs tam tikrų netikslumų minėto komiteto veikloje...", pavedė Sydney jaunimo komitetą darbus Sydnėjaus apylinkės valdybos pirmininko asmeninei priežiūrai.

Jaunimo kongreso komitetas su Apylinkės valdybos pirmininko išiksimu negalėjo sutikti ir todėl protestuodamas savo veiklą sustabdė iki Krašto Valdybos pirmininkas neatšauks savo paskelbtą priežiūros raštą. Būtu daug geriau, jei Krašto Valdyba iš jaunimo darbų semtųsi stiprybės saviems darbams, o jaunimo darbus paliktų jaunimui nudirbti.

Jaunimas raštu buvo atkreipęs Krašto Valdybos pirmininko dėmesį,

kad per lietuvių biznierių galima šimtu dolerių pigiau nuvykti į kongresą, kas 75 asmenims sudaro apčiuopiamą sumą. Atsakydamas į šitą raštą Krašto valdybos pirm.rašė: "Krašto Valdyba neturėjo ir neturi tikslo nugabenti visus lietuvius, norinčius važiuoti ta proga į JAV, pačiu pigiausiu būdu". Kaip matosi Krašto Valdyba tokio tikslo neturi, bet šių dienų jaunimas tokią tikslą tikrai turi.

Būtų buvę daug geriau, jei Krašto valdyba kelionę į Jaunimo Kongresą būtų leidusi pačiam jaunimui tvarkyti, lygiai taip, kaip buvo pirmojo kongreso metu. Mūsų jaunimas būtų laimingesnis, pigiau kaštuotų, kelionė būtų trumpesnė, nereikėtų nuo salos į salą skristi, kaip kad dabar yra numatyta.

Atstovas

KUR GIMĖ V. GUSTAINIS?

Korp! Neo-Lithuania pirm. Jono Valkiūno kalboje, pasakytąjį Chicagoje surengtame minėjime akademijoj a. a. Valentinui Gustainiui pagerbti ir atspausdintoj Dirvoj, 1971 m. 93 Nr. nurodyta, kad V. Gustainis gimęs Skardupių km., Sintautų valsč. Šakių apskrityje, gi Marija Kasakaitytė savo straipsnyje "Valentiną Gustainį amžinąbėn palydėjęs" (Dirva 10 Nr. 1972) rašo, kad V. Gustainis mirė Lietuvoje Šakių apskr., Girskabūdyje savo gimtajame kaime. Griškabūdis nėra kaime, bet parapijos miestelis su gražiausia ir sakyčia tipiškausia bažnyčia zanavykų krašte, o gal ir visoj Suvalkijoje. Laukia ilgai ir stebėjau, kad niekas iki šiol nepastebėjo, kad a. a. Gustainis yra gimęs dviejuose skirtinguose kaimuose.

Kadangi mano ir a. a. Gustainio tėviškės buvo tik apie 2,5 km. atstumo nuo viena kitos, man kilo klausimas - abejonė. Gal jis gimė vienur, o po to tėvai persikėlė kitur su visa šeima. Nuo mažų dienų žinojau, kad Gustainių šeima gyveno Vinkšnupių km. Griškabūdžio valsč. Šakių apskr. Būdamas visai vaikigalis matydavau jį kai parvažiuodavo atostogų caro valdžios nustatytoje gimnazisto uniformoje (rodos mokėsi Mariampolės gimnazijoje). Asmeniškai nepasižinojom ir nebuvom niekad susitikę, bet kaip kaimyno veikla, jau subrendęs visada domėjau, sėkdamas spaudoje jo atliekamus mūsų Tėvynei darbus.

Pasiteiravęs Lietuvoje suradau žmogų, kuris patvirtino, kad a. a. V. Gustainis tikrai yra gimęs Vinkšnupių km. Griškabūdžio valsč., Šakių apskr.

Vytautas Česnavičius
Brooklyn, N.Y.

WANTED 1ST CLASS SKILLED ALUMINUM EXTRUSION DIE REPAIRMAN

Kawneer Company of Harrisonburg, Virginia, has an opening for an experienced die repairman. This experience must be in aluminum extrusion. We offer an outstanding benefit program and a starting salary commensurate with experience and ability. We are located in the beautiful Shenandoah Valley of Virginia. Write, giving experience and salary requirements.

KAWNEER-AMAX
P. O. Box 403

Harrisonburg, Virginia 22801
An Equal Opportunity Employer (41-47)

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

DU ROMO KALANTOS VEIDAI

Gegužės 14 d., sekmadienį, vidurdienio metu Kauno Laisvės alėjos praeiviai buvo sukręsti nepaprasto vaizdo: Miesto sode prie teatro liepsnojo gyvas žmogus: Romas Kalanta aukojo savo gyvybę Lietuvos laisvei! Kas jis toks buvo?

Tuo tarpu smulkesnių žinių apie jį neturime, tik žinome, kad jis gimė 1953 m., atseit, buvo 19 metų jaunuolis, dirbo fabrike, o vakarais lankė mokyklą. Atrodo, kad jis buvo vienas iš tūkstančių jaunuolių, gimusių ir augusių okupacijos metais.

Iš anksto buvo galima numatyti, kaip raudonoji propaganda tą įvykį pristatys savo visuomenei ir pasauliui, bet gal šį kartą idomiausia tai, kad smulkindama ir be-tušuodama įvykio reikšmę pati savo išdavė.

Daugiausia išeiviams yra leidžiamas toks savaitinuks

"Gimtasias Kraštas". Gegužės 25 nr. jis paskelbė ilgoką Kalantos žygio aprašymą užvardintą "Visuomenė smerkia". Savaitinuks, pagal visas raudonosios propagandos taisykles, visai pasistengė įvykį sumenkinti ir suniekinti patį Kalantą bei "dykaduonius paauglius", kurie drumstė viešą tvarką, tačiau jo paties paduodami duomenys kalba visai priešingai.

Tardymo organai ištyrę ir nustatę Kalantos savižudybės aplinkybes, rašo laikraštis. Buvusi sudaryta teisminė medicininė komisija, ir pažūrėkite kas į ją įėjo: Vilniaus universiteto medicinos fakulteto docentė J. Andriuskevičienė, Respublikinės Kauno psichoneurologinės ligoninės vyr. gydytojas V. Berneris, Kauno medicinos instituto prof. J. Šurkus, Lietuvos TSR Sveikatos apsaugos ministerijos vyriausias psichiatras J. Gutmanas "ir kiti šios srities specialistai", baigia sąrašą "Gimtasias Kraštas". Atseit, visi dideli autoritetai! Idomu, kad Kaune autoritetų pritrūko ir net teko šaukti Vilniaus universiteto! Komisija atlikusi teisminę psichiatrinę ekspertizę, išanalizavusi Kalantos užrašus, laiškus, piešinius (tur būt, Romas buvo linkęs į meną? V.A.), tėvų, mokytojų, draugų parodymus ir buvę nustatyta, kad "R. Kalanta buvo psichinis ligonis ir nusižudė, būdamas liguistoje būsenoje".

Atseit, didieji "respublikos" autoritetai ėmė šaudyti iš patrankų į vargšą jaunuolį darbininką

studentą tik tam, kad jis būtų "pripažintas" esąs "psichinis ligonis"! Kodėl jis staiga pasidarė toks reikšmingas? Tur būt, "respublikoje" pasitaiko ir daugiau savižudžių, bet niekam nerūpi sudarinėti "teisminių psichiatrinų komisijų" nustatinėti priežastims, kodėl jie pasidaro saugią. Kadangi Romo Kalantos susideginimas yra kaltinimo aktas pavergėjams, tai autoritetingų komisijų sudarinėjimas jo nusižudymo aplinkyboms tirti yra ne kas kita, kaip žūtbūtinis noras išsieteisinti patiems okupantams, suversti kaltę kitiems, pateisinti patokių pacijos faktą. Kaipgi, juk dabar Lietuva tokia laiminga po maskolio batų, tad kaip galima reikšti prieš tai protestą ir dar tokia neįprasta tiesiog baisia susideginimo forma!

Mes nežinome ir negalime žinoti, ką aukščiausi paminėtieji komisijos nariai patys jaučia ir galvoja, bet mes tikrai žinome, kad jie buvo priiversti kalbėti okupanto lūpomis.

Toliau "Gimtasias Kraštas" sako, kad tuo "tragišku įvykiu pabandė pasinaudoti grupelė dykaduoniaujančių paauglių, kurie, kurstomi neatsakingų asmenų, trukdė mieste rimtį, pažeidinėjo viešąją tvarką". Kasin kas buvo tie "neatsakingi asmenys" kurie kurstė "dykaduoniaujančius paauglius"? Laikraštis pamini keturių "dykaduoniaujančių" jaunuolių pavardes, kurie, aišku, visi padaryti "nusižengėliais". Keista, kad tai "dykaduoniaujančių paauglių grupelė" malšinti nebeužteko Kauno milicijos, o teko iškviesiti specialistus riaušių malšintojus -- mangolo kareivius! Ir vėl laikraštis sumini visą eilę mokslininkų, menininkų ir visokių kitokių darbuotojų, kurie smerkia "išsišokėlius" ir pritaria "toms priemonėms, kurių buvo imtasi" viešajai tvarkai mieste palaikyti, kitaip sakant, paplojo per petį geltonveidžiams, kurie durtuvais malšino jų brolius!

Taigi, čia ir turime du Romo Kalantos portretus: vieną piešia raudonoji Kremlius užsukta propaganda, kitą piešia me mes ir laisvasis pasaulis. Mums, lietuviams, nesvarbu ar mes būtume išsiblaškę po laisvąjį pasaulį, ar gyventume Lietuvoje, didvyrio Romo Kalantos portretas lieka tas pats. Jis buvo

Šv. Jono katedra Clevelande birželio 1 d. vakare buvo pilna žmonių, prisirinkusių į iškilmingas pamaldas už kenčiančią Lietuvą ir lietuvių herojų Romą Kalantą.

ROMO KALANTOS PILĖNAI... (2)

TRYŠ GALIONAI BENZINO...

Priešrinkiminių komplotų atskiestoje kalboje į sovietų "liaudį" iš Masvos televizinės stoties prezidentas Nixonas pabrėžtinai - sentimentaliai kalbėjo apie simboliškai pranašingą lengvutį pavasario lietuvių, kuris sutiko jo lėktuvą Vnukovo-2 aerouoste.

Toks lietutis, pasak prezidentą, daigina gojeliuose grybus. Daigins toks lietutis, aišku, tautinės taikos daigelius.

Kalba buvo politinio Nixono genijos viršūnė. Jis pasakė tą kalbą į Amerikos rinkikus propieškos šalies mikrofonus. Bet gera prezidento nuotaika, apskurios ir politiškai apskaičiuotos alegorijos, atskambančios ūpingų pacifistų širdyse, grybai gojeliuose ir taikos daigai politikoje, "pavasarinis lietutis", viskas susikirto ir prasilenkė su brutaliai grubia Nixoną priėmusios šalies struktūra.

"Pavasarinis lietutis" nei atgaivino, nei prislopino šiurpi nuotaiką pavergtoje Lietuvoje. Lietuvoje, Maskvoje, visame

pasaulyje staiga sudundėjo pasaulinės sensacijos dydžio naujiena: Kaune, dėl politinių siekių, dėl politinio protesto susidegino jaunuolis!

Amerika, bent etiškai - formaliai, nepripažįsta sovietinės militarinės aneksijos, užgožtos ant Lietuvos valstybės. Tad -- nusižudė, susidegino jaunuolis Maskvos pavergtoje šalyje. Tirštas, skambus Jano Palacho susideginimo aidas. Vienas laisvės vardu susidegino Prahos gatvėje, kitas gi Kaune.

Amerikos prezidento pagarbintas "pavasario lietutis" nepajėgė prislopinti Romo Kalantos susideginimo laužopašvaisčių. Anaiptol, tą dieną ši šiurpi naujiena iš Kauno netgi nustelbė pasaulio spaudoje retorišką Nixono kalbą. Maskvoje, viešėdamas buvusios caro rezidencijos patalpose, Nixonas turėjo atrasti savo dienos rutinos apžvalgose žodį Kaunas ir vardą -- Romas Kalanta

Savo įnoringu pokštu istorija parengė tą tragiską sinchronizaciją.

ROMO KALANTOS pavardė, tarptautinių žinių agentūrų bei jų korespondentų skubotume, dėl nevisai aiškių dar priešaisčių, buvo iškraipyta. Jeigu jo vardas Roman, arba Romanas lietuviškoje vartosenoje yra Romas, pavardė buvo vadinama Talanta, Talantas, Talauta. Prancūzų šaltiniai paminėjo ir Sakalantą.

Tai buvo jis: kuklus, tvarkingas, gerai įsikūrusios šeimos vaikas, siekias mokslo ir lankąs paskutinę, vienuoliktą klasę formalus komjaunuolis ROMAS KALANTA, kurio susideginimas, savilaužo dūmai ir liepsnos nebuvo prislopinti "pavasario lietutis" maskviniame Vnukovo-2 aerouoste!

Savilaužo pašvaistės atsvito pasaulio danguje gegužės keturiolikąją. Tą dieną devyniolikametis Romas Kalanta susidegino prie Kauno muzikinio teatro, savotiškoje

tradicinėje Lietuvių meno ramovėje. Čia, ant grantinių postamentų stovė stambūs bronziniai M. K. Čiurlionio ir Č. Sasnausko biustai. Tai Kauno kampelis, skirtas meno polėkiui, fantastiskam melodijos ir vaizdo siekiui. Tai šie lietuviškojo genijaus atstovai buvo Romo Kalantos žygio liudininkai.

Liudininkai buvo ir gausi kauniečių minia, sekmadienį pildanti sodą, pilsiaujanti, pripildžiusi suolelius, vaikštinėjanti maksfaltuotais sodo takais tarp didelių, ūksmingų medžių.

Lietuvos jaunuomenėje kad ir kaip tramdomi režimo, kad ir kaip žalojami propagandos, neišnyksta savitumo ir savigarbos siekliai. Tie siekliai, gal būt nėra tas trefaretinis patriotizmas, kurį 1944 metų egzodas išsivežė kaip savo idejinį ir ideologinį bagažą į Vokiją, į Ameriką, į Lotynų Amerikos bei Australijos tolybes. Dabartinis lietuviškojo jaunimo savitumas yra natūralus istorinės tautos (prof. M. Rōmerio terminas) palikimas jaustis šeiminingu savo krašte ir neišblėstantis nenoras imtis iš kitataučio savitvarkos pavyzdžių. Šitoks dabar yra lietuviškas jaunimas, šitoks ir jų patriotizmas, savistovumo deglas, perimtas iš istorinės tautos delno. Be abejo toks buvo ir Romas Kalanta. Lietuva -- tai aš. Lietuva -- tai mes. Ir tada, kaž kur šone, kaip ne

kenčiama blogybė knibžda ir raitosi primestinė blogybė: svetimųjų kontrolė.

Nūdienį lietuvių patriotizmą nuoširdžiai stengiasi suprasti išeivija ir jos jaunimas. Liberalų ir ortodoksų nuomonės susikryžiuoja smulkmenų liūnuose, bet esmėje visi vienodai nepilnai suvokia dabartinį lietuviškojo patriotizmo pavaizdį. Tikrai sovietinės santvarkos sistemoje užaugęs žmogus supranta savo tautos sąvoką, kuri režimo degraduota skursti kaip svetimų primesto režimo tarnaitė. Iš ok. Kraštelikusios kartos matyti tautinio idealizmo švytesius. Ir jeigu vaizdiniai menai bei raštija turi boksinių pirštinių smūgių deformuotus veidus (tai režimas boksuoja), lituanistiniai mokslai ilgam liudys atkaklų lietuvių išsilaikymą savo tėvynėje...

Sekmadienį, gegužės 14 d. Romas Kalanta nutarė įgyvendinti savo ilgai puoselėtą žygiusideginti viešumoje ir idėjos vardan. Dar mes nesusekėm iš kur jis gavo tris galionus benzino? Pagaliau, negalima nė patikrinti, ar tai buvo trys galionai, ne daugiau, ne mažiau. Žmogaus kūną sudeginti reikia žymiai daugiau benzino. Bet numirti galima su jo neva turimu kiekiu. Susideginimo metu mirtį pagreitina aukos poza. Labai retos Saigone susideginusių budistų vienuolių nuotraukos, rodo juos sėdincius ant žemės. Spauda tvirtina, kad jų mirtys buvo greitos, nes apsipylė benzinu nuo galvos.

Kodėl Romas Kalanta po savilaužo išgyveno dar dvylika valandų, kurios pripildė jo paskutines gyvenimo valandas organizmo neatlaikytomis kančiomis? Romas Kalanta, be abejo gerai išstudijavo iš jam prieinamų įmanomų šaltinių čekų jaunuolio Jano Palacho susideginimą Prahos aikštėje. Šitokiam veiksmui reikia tam tikrų sąlygų. Reikia numatyti tam tikrą atstumą nuo nepageidaujamų ugnies gesintojų, kurie grynai humanistiniais sumetimais atskubės gelbėti žūstančią liepsnoje auką, gesins ugnį, trauks auką iš liepsnų. Reikia tinkamai atsistėti, suskubti apsipilti degalais ir vis likti viešumoje, kitų akių vaizdoje. Visa tai prime na pasirošimą atentatu... Bet tai idėjinis atentatas prieš... savo gyvybę.

(Tęsinys sekančiame Dirvos numeryje)

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Vyt. Alantas

KELIAS Į KAPITULIACIJĄ

Nepaprasti sovietų laimėjimai. - Ar nepasivaideno Nixonui Kremliuje von Ribbentropo dvasia?

Šią vasarą komunistinė Rusija daugiau laimėjo, negu mums nelaimingaisiais 1939-40 metais. Ne be Washingtono spaudimo, Vak. Vokietijos Bundesratas patvirtino sutartį, kurios užantspaudavo visus teritorinius Sov. Rusijos laimėjimus Antrojo pasaulinio karo metu. Tačiau tai tik menkiekis, palyginus su tomis dovanomis, kurias prez. Nixonas nuvežė Kramliui.

MITOLOGIJA APIE SUTARTIS

Jau yra prieš tai buvę septyni "viršūnių susitikimai" tarp JAV prezidentų ir sovietų vadų. Per tuos susitikimus, kaip nustatė "U.S. News and World Report" žurnalas (V.29), buvo padaryti 25 susitarimai, kurių 24 sovietai nevykdė ir įvykdė vos vieną: įstojo į karą su Japonija, kai ji jau buvo amerikiečių nugalėta ir prašė taikos per rusų tarpininkavimą. Vietoje taikos susilaukė karo paskelbimą ir ta proga sovietai pasiglemžė Kurilų salas ir pusę Sachalino.

Visos naujos sutartys, kurias prez. Nixonas tik ką pasirašė Maskvoje, yra naudingos tik Sov. Rusijai. Jos nieko gero nežada JAV ir kaip tik joms sudaro didelių pavojus. Jeigu tos sutartys nebūtų sovietams naudingos, jie nebūtų jų pasirašę tik "dėl meilės" Nixonui ir JAV. Kas jose sovietams nepatiks, to jie nevykdys. Juk tas pats Brežnevas 1968 m. pasirašė susitarimą su komunistu Dubčeku, tačiau Čekoslovakija netrukus buvo užpulta ir okupuota. Sovietų dėsniis yra: "Pasikeitė aplinkybės, todėl susitarimas nebegalioja". Amerikiečiai nusileido visais punktais: netrukus įvyks sovietinio stiliaus Europos saugumo konferencija, kad užtikrintų sovietų dominavimą Centrinėje Europoje. Tatai buvo pradė-

ta jau Rooseveltto laikais. Tačiau jis Jaltaje "išpardavė" tik Europą, o dabar vyko Kremliuje ir JAV išpardavimas. Dalis sovietų šnipų neteks darbo, kai technologinės ir militarinės paslaptys bus oficialiai atiduotos. Nebe atominiai, bet "laseriniai" ginklai netrukus turės lemiamos reikšmės. Ir visa tai sovietai gaus dovanai.

KAPITULIACIJOS PRIEŽASTYS: TAIKOS FIKCIJA AR BŪTINUMAS?

Kodėl JAV prezidentas padarė tą "žygį į Kanosą?" Tik jau ne dėl garšiai skelbiamos taikos meilės. Jis pakliuvo į gudrias sovietų politikos pinkles. Sovietai moka sukurti "įtampą" ir už jos atleidimą išsidera didelės nuolaidas. Šiuokart įtampos punktas yra Vietnamas. Anksčiau buvo Kubą. Pamatysime, kad netrukus atsiras naujas "įtampos židiny", kurį amerikiečiai bandys gesinti naujomis nuolaidomis.

Nei Pekine, nei Maskvoje prez. Nixonas nieko nelaimėjo dėl Vietnamo. Karą galima tik arba laimėti, arba pralaimėti. Vi durinio kelio nėra. Kodėl taip ilgai laukė su uostų užminavimu ir blokada? Kodėl sulaukė oro puolimus net ketveris metus? Seniai galėjo karą baigti pergalę. Dešimtys tūkstančių gyvybių būtų buvę sutaupyta. Kariniai žinovai tas priemones seniai siūlė. Šiauriečiai laimi mūsų su sovietinėmis 130 mil. kalibropatrankomis, tankais, priešlėktuvinėmis ir kitokiomis raketomis. Tokių sunkių ginklų oro keliu daug nepristatysi. Dabartiniai mūsų nepaprastai sunaikina abu kraštu, pareikalauja didelių aukų. Kariniai specialistai žino priemones, tik ir vėl niekas jų neklauso. O priemonės yra labai paprastos. Kadangi šiauriečiai beveik visas savo karines jėgas pasiuntė invazi-

jai į pietus, tai galingam amerikiečių laivynui būtų vieni niekai išsodinti kokią tegul ir pietų vietnamiečių marinų diviziją šiaurės Vietname, kur nors prie Haipongo. Tada šiauriečiai bematant atšauktų visas savo divizijas iš Pietų Vietnamo. Marinius būtų galima vėl atgal susodinti į laivus. Pietų Vietnamas būtų išgelbėtas ir amerikiečių likučiams negrėstų sunaikinimo pavojus.

BELIKO TIK PENKERI LAISVĖS METAI?

Pagal strateginių ginklų apribojimo sutartį, amerikiečiai sustabdys savo atominį ginklų kiekybinę gamybą. Jau ir dabar sovietai turi apie 600 sausumoj įrengtų tarpkontinentinių raketų daugiau, negu amerikiečiai. Pastarieji viršija atominėmis raketomis apginkluotais povandeniniais laivais. Tačiau nauja sutartis leidžia sovietams pasivyti ir net pralenkti amerikiečius ir šioje srityje santykiu 42:41 sovietų naudai. Sovietai nesizavi "paritetu", jie nori aiškiai perviršyti. Jie nebijo pasidaryti per daug stiprūs, jie nesibaido "overkill". Apškaučiuojama, kad po kokių penkerių metų sovietų atominis raketų santykis bus 4:1 jų naudai. Štai tada jie ir galės sukelti naujus "vietnamus", šantažuoti arba tiesiog pasiųsti ultimatumą, kaip

Baltijos valstybėms 1940 m. Žinoma, amerikiečių ginklų kokybė galės būti geresnė. Tačiau amerikiečius baugina skaičiai ir jie galės kapituluoti be karo. Jau ir barbarai žinojo, kad geriau yra paimti sveltą prieš miestą ir tada jį apiplėsti, negu gauti griuvėsius. Todėl ir vartojo visokias klaidas. Tą patį metodą panaudojo rusai su Baltijos valstybėmis 1939-40 m. Tą patį jie dabar daro su amerikiečiais. Juk mūsų Bizuskas ir Urbšys irgi gerė draugiškus tosus Kremliuje su pačiu Stalinu, kaip dabar Nixonas su Brežnevu. Reikėtų mūsų veiksniams pasirūpinti, kad būtų pasiųstos Bizausko, Merkio ir Urbšio biografijos į Baltuosius Rūmus. Tegul iš anksto pasiruošia...

Labai galimas (beveik tikras!) dalykas, kad per 1976 m. prezidentinius rinkimus JAV-se laimės koks liberalas. Sovietai tada bus toli pralenkę amerikiečius savo apsiginklavimu. Išvados savaimė aiškios.

Vistiek sveiku protu negalima suprasti, kasgi vertė amerikiečius pasirašyti tokią pavojingą sutartį. Kartojasi 1939 m. istorija. Tada į Maskvą važinėjo von Ribbentrop. Galima tik taip pagaltoti. Visokių "peace-nikų" apglušintas Kongresas vistiek neskirs pakankamai pinigų krašto gynybai tinkamam lygįje išlaikyti. Tad tegul būna sutartis, patvirtinta Senato, tuomet nebus galima taip lengvai apkalinti Administraciją už apsileidimą. Delta

(Pabaiga kitame nr.)

Detroito "Aušros" lituanistinės mokyklos abiturientai Edvardas Vasiliauskas ir Rūta Misiūnaitė per mokyklos užbaigimo dienos iškilmės įteikė gėlių puokštę mokytojai Stefanai Kaunelienei. K. Sragausko nuotrauka

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS
VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarą, nuo BIRŽELIO 24 d. iki RUGSĖJO 15 d. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ adresu: JANSONAS — AUDRONĖ, P. O. Box 424, OSTERVILLE, MASS. 02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

VYTAUTAS ALANTAS

SAULĖ URVO DUGNE

Ištrauka iš naujos knygos "Amžinasis Lietuvis"

Tą šeštadienio rytą Česnulis pabudo vėlai, bet nesijautė pasilsėjęs. Kūnas tebesnaudė iš nuovargio, o apniukusioje galvoje slankiojo nelinksmos mintys. Prieš pusrytį jis niekad nerūkydavo, bet šįkart pasiėmė nuo naktinio staliuko cigaretę, užsidegė ir tingiai pūtė dūmus palubėn. Koks jo gyvenimas? Ne gyvenimas, o merdėjimas! Niekio šviesesnio, jokios ateities! Jį vis dažniau apnikdavo vienatvės priepuoliai. Darbovietėje jis draugų neturėjo ir neieškojo. Darbo metu jis persimesdavo vienu kitu žodžiu su bendradarbiais, o išėjęs iš fabriko juos pamiršdavo. Jei jis būtų mėgęs išgerti ir su jais užsukti į barą, gal ir būtų užsimezgus artimesnė pažintis, bet po barus trankytis jis nemėgo, o jei retuomiais ir užeidavo, tai ne tiek iš pomėgio, kiek iš noro kaip nors užmiršti laiką. Namie jis kartais pasikalbėdavo su Makinotšiene, teisingiau sakant, jį kalbėdavo, o jis kantriai klausydavosi, bet kas jam rūpėjo tos nelaimingos moteriškės aimanavimai dėl valkatos sėlaus? Jis būdavo patenkintas, kai jos draugystė mandagiai nusikratydavo. Jo draugas Poška nors ir ketino paskambinti po susitikimo lietuvių vakarėlyje, bet ligi šiol tylėjo,

matyt, varė antvalandžius mašinai pirkti, susitikinėję su savo mergina ir, žinoma, ko mažiausiai kvaršino sau galvą apie jį. Išskyrus retkarčiais sėkmadieniais, jis nesusitikdavo ir su savo dėde Sintautu, kuris irgi buvo įnikęs į savo darbus darbelius.

-- Atrodo, kad ir vėl teks lįsti į smuklę ir užmiršti laiką su savo ištikimu draugu Bevardžiu, -- Česnulis karčiais šyptelėjo, giliai įtraukdamas dūmą. -- Džiaukis gyvenimu užsidaręs savo namo langus ir duris...

Jis tik tiek galėjo džiaugtis, kad fabrike gavo kitą darbą. Dabar jis nukabinėjo nuo didžiojo konvejerio transmisijų apsaugas, panašias į puodynės motoro dalis, ir kabinėjo jas ant mažo konvejeriuko, kuris skubėdamas nešė jas apačion. Darbas buvo kur kas lengvesnis, kaip kad dirbant prie motoro dangčių juostos gale. Atsirado čia ir šokių tokių pramogų.

Jis smalsiai stebėdavo kitapus slenkančios juostos dirbantį "armėnų kunigaikštį" Abdulą, kuris nuo konvejerio nukabinėjo panašias į medžio lapą smulkias, metalines daleles ir metė jas didelėn pintinėn arba žerė "palėpėn". Žemo ūgio, didelė, erėliška nosimi ir baltutėliais plaukais vyrutis dirbo lyg atžagariaudamas, nenoromis, kartais švilpaudamas, kartais dainuodamas, taip bent sprendė Česnulis iš jo lūpų judėsenos, nes balso tame trenksme girdėti negalėjai. Grįžtelėjęs į Česnulį, "kunigaikštis" paglostydavo ranką pilvą, atseit, klausdavo, ar jam patinka naujas darbas, Česnulis irgi pabraukydavo pilvą, atseit, duodavo suprasti, kad darbas nesunkus. Kai ant konvejerio...

džiagos, Abdula nueidavo prie užtvaros ir užmegzdavo ryšį su dirbančiais darbininkais apačioje. Jis pasiimdavo skudurą ir maskatuodavo jį tarp kojų špysodamasis. Ką "kunigaikštis" tuo norėdavo pasakyti, jis tik vienas nežinojo.

Kai pro šalį praeidavo "kvepiantis negras", užmainas Džimis, dar jaunas, visada švariai ir tvarkingai apsirengęs vyras ir paskleisdavo pigių kvepalų aromatėlį, Abdula griebdavosi sau už gerklės, tartum jį būtų ėmęs taisyti vėmis. Jis palydėdavo Džimį, sukdamas pirštą prisidėjęs prie smilkinio, atseit, duodavo suprasti, kad jis "crazy", vadinasi, pusgalvis.

Česnulis darbininkų ženklinę kalbą greit perprato ir pats ėmė vartoti. Jei darbininkas norėdavo pareikšti savo panieką draugui ar formanui, tai motelėdavo ranka nuo savęs, lyg ir tardamas, kad tas vyras niekam tikęs. Mėgdavo tūlas parodyti formanui nosį, žinoma, kai šis nusigrėždavo. Rankos sukimas ratu reiškė "speed up", vadinasi, skubėk, o rankos patapšnojimas ore reiškė "take it easy", vadinasi, dirbk iš lėto, neskubėk. Mėgo darbininkai vienas kitam mirkčioti akimi. Tai galėjo reikšti palankumą arba pašaipą. Jei bendradarbis tau mirkteli, vadinasi, tu jam patinki, o jei jis mirkteli turėdamas galvoje kitą, atseit, duoda suprasti, kad tu "o key", o anas "crazy". Pridėti nykštį prie nosies, išskėsti pirštus ir staiga motelėti pirmyn reiškė didžiausią panieką. Sugniaužti kumštį ir sulenkus ranką per alkūnę staiga jį kilstelėti aukštyn reiškė vyriškumą.

(Bus daugiau)

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

LIETUVIŠKAS IDEALIZMAS

Tarybinėse valstybėse (ten, kur ragina vežti mūsų jaunimą ir moksleivius) stebuklas yra pašaipos žodis. Pagal tarybinių valstybių leksikonus, stebuklas yra "religiniuose mokymuose gamtos dėsniams prieštaraujantis reiškinys, įvykstantis dėl antgamtiškųjų jėgų išikišimo". Tad, stebuklui sutverti reikia susilieskoti antgamtiškas jėgas ir tas jėgas įkišti į gamtos dėsniams paklusnius reiškinis. Perdaug čia reikia iniciatyvos, perdaug laskymo, o dargi ir adresynų, kur įrašyti antgamtinių jėgų butai.

Nenuostabu, kad stebuklų vis mažiau gamtos dėsniams paklusniuose reiškinuose. Bet...

Aiškiai ir ryžtingai sakome "bet", nes, vis dėlto, stebuklai dar įvyksta. Stebuklai įvyksta... mūsų tarpe.

Mes galime nusičiaudyti ir pakloti ant stalo tris šimtus tūkstančių dolerių! Tiesa, doleris atpigtelėjo. Už aukso unciją mokėtina 58 žaliukai. Bet... trys šimta tūkstančių dar suma! Jaunimo kongresui 160,000, Šokių šventei 90,000 ir Jūratės su Kastyčiu išdaigoms -- 50,000.

Ekonomistai gali ginčytis dėl investicijų naudų. 300,000 sudėta, o anei 1% pelno. Jaunimo kongreso dalyviai iššvaistys pinigus lėktuvams ir banketams, šokėjams tie pinigai sudils su per "Kubilą" nudilintais puspadžiais, o prieš Perkūnui trenkus į Jūratės rūmus, operos organizatoriai nėsusumojo "inšiuoti" gintarinius rūmus bent minimalia apdrauda!

Lietuviškas idealizmas, sumetęs 300,000 dolerių be 1% investacinio pelno, yra stebuklas, imamas kapitalistinėse, imperialistinėse, buržuazinėse ir smulkiasavininkiskose visuomenėse!

Kaip gera ir smagu gyventi tokiose visuomenėse! Gerti haibolus jaunimo kongreso banketuose, sekioti akimis dailiausias blauzdytes "Sadutėje", drebėti iš baimės, kada Jaunutis Puodžiūnas negailastingai pavėrcia popierio skudurais gintarinius Danutės Stankaitytės rūmus...

Kaip gera ir smagu gyventi visuomenėje, kur vyksta idealizmo stebuklai! Pavyzdžiui prieina kultūrininkas manijakas prie pono, kurio kišenėje knibžda tūkstančių tūkstančiai, ir, kepurę atkišęs, paprašo:

-- Imeskite, kiek galite, angliškai enciklopedijai paremti.

Gi ponas, kurio kišenėje knibždėte knibžda tūkstančių tūkstančiai, atsisuka į kultūrinį manijaką, meiliai nusišypsuoja ir su kaupu pripildo žaliukais vis ir vis kiaurą enciklopedinę skrybėlę. Lietuviškas idealizmas tai stebuklas!

PER BAUMKUCHENUS Į LAISVĘ

NAUJA KARO STRATEGIJA -- BAUMKUCHENINĖ OFENZYVA -- RAGUOLIO BATERIJA APŠAUDO DVIDEŠIMTI SENATORIŲ -- GRAŽIŲ MOTERŲ TELKINIAI ATAKUOJA STRATEGINIUS PUNKTUS.

KARO KORESPONDENTŲ KABLEGRAMOS:

NAUJENOS, Nr. 103 (A. Pužauskas) -- Šią naują Bendruomenės veiklos sritį būtų galima pavadinti "Per baumkuchenus į laisvę".

DRAUGAS, Nr. 108 (V. Alseika) -- Dvidešimt senatorių lietuvių tarpe...

THE SUN -- Sen. Schweik -- Tai gražiausias mano kada nors aplankytas skanių raguolių ir gražių moterų telkinys.

EKRANO SENSACIJA ŽVEJYBA

Aktorė Johanna Shimkus pagimdė juodą mergaitę

Kongreso atstovas Roman Pucinski nurijo gyvą auksinę žuvelę.

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

Kalbėjo pasipiktinęs tautietis:

-- Ir koks biesas neša jį Maskvon?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Senas įprotis: jis mėgsta debatus vesti Maskvos virtuvėje.

-- Buvau "bimbistų" parengime minint šimtas antrąsias Lenino gimimo metines, -- pasakojo nerandonsmegenis tautietis. -- Nesuprantu, kodėl lygiai kas penkias minutes pranešėjas surikdavo "šlovė socializmui!?"

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Kad "Laisvės" skaitytojai, ižengę į aštuntą dešimtį, neimigtų per prakalbas lig mirtinio le-targo. Nebuvo atsarginių funeralininkų.

-- Jeigu lietuviai nekeistų savo pavardžių, -- dėstė sumanus lietuvis savo geneologinę teoriją, -- visi pasaulio genijai vadintųsi lietuviškai.

-- Kaip tai? -- nesuprato žmogus iš būrio. Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Suprasti mintį nesunku. Juk prancūziškai rašęs Paul Claudel ištikro yra Povilas Kluodelis. Muzikas Maurice Ravel ištikro yra lietuvis Ravelis. Italų pasivadinęs Michelangelo buvo iš Lietuvos atklydęs Mikė Langelis. O gi ir tas barzdyta Leonardo da Vinci irgi iš Lietuvos atsibastė. Jis vadinosi Leonardas Devynčius.

PADĖKA

Aš, tarybinių socialistinių respublikų pilietis L. Brežnevas viešai, sovietišškai - pilietingai dėkoju Arizonos senatoriui J.W. Fullbrightui už jo iniciatyvą pasmaugti Free Europe ir Liberty radijo pranešėjus ir už Voice of America nugil-jotinavimą.

Visų šalių fulbrightai, vienykitės!

Į PAGALBĄ IŠEIVIŠKAI MOKYKLAI

Auklėtoja iškėlė raidę "L".

-- O koks visų brangiausias žodis prasideda šia raide?

-- Leninas! -- vienbalsiai ir džiaugsmingai sušuko vaikai.

-- Teisingai! -- pagyrė auklėtoja.

Paskui vaikai iš kaladėlių sudėjo žodį

LENINAS

(Iš vaikų laikraščio "Genys", Nr. 4)

Beria saulutė auksinė
Spindulius šviesiai skaisčius.
Myli Tarybų Tėvynę
Savo mažus vaikučius.

Skrieja per Lenino šalį
Šviesūs balandžių pulkai...
Žaiskit draugystės ratelį
Viso pasaulio vaikai!

("Lenino šalis", K. Kubilinskas)

Vilnelė supo žydrą vilnį,
Balavo rūstūs kaminai.
Atvyko Leninas į Vilnį
Ir pasiliko. Amžinai...

("Einu per miestą", V. Palčinskaitė)

SPAUDOS VERPETUOSE

SUTARĖ DEL "DVIDEŠIMT Viena VERONIKA"

Paskubomis sudaigstytas paskubomis apsakymėlių rinkinys yra pačių silpniausių K. Barėno veikalu, nereprezentuojančių jo rašytojiškų sugebėjimų...

V. A. Jonynas -- Draugas ir Juozas Lukys -- Gimtasis Kraštas Nr. 17.

PATRIOTIZMO RODIKLIS

Detroito telefono knygoje nėra nei vieno rašo, prasidedančio su Lithuanian...

S. Šimoliūnas, Draugas nr. 112

IŠ STALINO RAZBAININKŲ ŠALIES

Jonikui mirus, Jokubka paskubomis buvo iškviestas iš Kaukazo redaktoriaus Vilny pareigoms eiti.

Naujienos, Nr. 113

KAIP PAVADINSI -- NEPAGADINSI

Mane pamatęs lenkų kilmės J.C. pasakė: "Pranas, psia-krew, cholera."

Pr. Vsvydas, Draugas nr. 107

SANTUOKINIŲ "PRIVATUMAS"

Jei tamstos vyras tamstą muša "privačiai", niekam nematant patartina po tokio įvykio nueiti pas savo daktarą ir parodyti "žymes".

Dr. M. Šveikauskienė Darbininkas, Nr. 21.

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

J. Kreivėno garažas ligi lubų prikrautas sovietinės lektūros, siūlomos parduoti... (Iš spaudos)

Nors ir mažas tas garažas, bet tirštai raudonas dažas... (Iš vietos kupletų)

CICERO 'LUNOCHODAS'

"Imkit mane ir skaitykit",
Skelbė sentėvių Postilė,
"Kaukus, Laukpačius palikit,
Būkit dvasioje pakilę!"

Taip beraščiai tie anemikai
Vežės sau raštus iš Prūsų...
O dabar, va, akademikai
Šviečiasi raštais iš rusų.

"Imkit mane ir skaitykit",
Skelbia sukčiai politrukai,
"Naujus kaukus išigykit:
Marksą, Leniną, Kapsuką..."

"Imkit mane ir skaitykit",
Rėkia knyga raudonvotė,
"Savo semgenis valykit
Su marksistine mazgote!..."

Tą sovietinį aruodą
Mums Kreivėnas pagamino --
Lyg sovietų "lunochodą"
Ant Amerikos žemyno.

LIUDNIAUSIAS GYVENIMO ĮVYKIS

Liudniausias įvykis, turintis, buvo prieš metus, kai reikėjo žmonai prisipažinti, kad surikau įeiti į Lietuvių Bendruomenės centro valdybą trejiems metams. J. Gaila, Draugas nr. 71

MINTA KAPITALISTINIAIS STEIKAIS

Pasirodė maloni staigmena, kad su mumis pietus valgo svečias net iš Washingtono, iš Tarybų Sąjungos atstovybės, Edmundas Juškys.

A. Gilman, Laisvė nr. 31

SUTARĖ DEL PARTIZANO TEMOS DAILES PARODOJE

Patriotinė tema buvo pastiprinta menka kūryba, Globėjai pasirodino palankiomis recenzijomis emigracinėje spaudoje. Juk paroda buvo "patriotinė". "Drauge" recenzija nebuvo palanki...

Juozas Pleskys, Gimtasis Kraštas nr. 17

REGISTRACIJA CICEROJE

Registruodami savo vaikučius į tarybinių pionierių stovyklą Panėriuose, tėveliai privalo pridėti prie registracijos mokesčio raudoną pionierišką kaklaryšį.

KONKURSAS

Balfo vadovybė skelbia skubų konkursą pasiūlymui, kaip jai (vadovybei) tvarkytis: parduoti namus New Yorke ir kurtis Chicagoje arba likti New Yorke, apkalti grotomis langus ir duris ir iki dantų apsiginkluoti automatais?

Apsiginklavimo siūlymui laimėjus, Balfas noriai pradės imti aukomis nesenėsius už II Pasaulinio karo ginklus, bazukas, minas ir granatas.

"TAIKA" MASKVOJE, BOMBOS HEIDELBERGE

Alg. Tolvydis

Dabar, tur būt, nėra nė vieno atsakingo politiko psaulėje, kuris negiedotų ditirambų apie taiką. Ypač dideli "taikos" mylėtojai pasidarė Maskvos bosai. Kaip jie tą taiką supranta ir kaip jie vykdo taikos politiką, mes matome iš faktų. Kas siūnia karo medžiagą į Šiaurės Vietnamą? Ka aprūpina arabus moderniaisiais ginklais ir juos moko militarizmo? Ar ne Maskvos "taikos" apaštalai? Tuo metu, kada Brežnevas čiulba prez. R. Nixonui apie taiką, geria šampaną už taiką, Šiaurės Vietnamo gyventojai lieja kraują, be kariaudami rusų ginklais, neva dėl komunizmo idėjų, o faktinai dėl Maskvos bosų interesų.

Bet ši kartą didesnį rūpestį kelia Vakarų Vokietijos saugumas, nes nuo jo priklauso žymia dalimi ir V. Europos likimas. Čia ir tapatigiesmė ir ta pati taktika. Viešai Maskvos bosai triumfuoja dėl Rytų sutarčių laimėjimo ir žada Vakarams saugumą, o slapta kursto kitų valstybių piliečius kelti neramumą ir sąmyšius. Iš kur gi atsiranda visos tos radikalines, teroristines kairiųjų organizacijas Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Airijoje, jei ne iš Maskvos centrinės. Ir vos spėjo V. Vokietijos vyriausybė pasirašyti Rytų sutartis, pasipylė bombų kruša Hamburge, Frankfurte, Karlsruheje, Augsburgėje, Munchene, Heidelberge. Per 14 d. V. Vokietijoje įvyko 6 bombų sprogimai, kurie pareikalavo 4 gyvybių, kelias dešimtis sunkiai sužeistų ir padarė milijoninius nuostolius.

Būdinga, kad šitie bombiniai sprogdinimai vykdomi pagal politinį planą. Svarbiausi taikiniai yra amerikiečių kariniai centrai V. Vokietijoje ir vokiečių spaudos, politikos veikėjai. Frankfurte ir Heidelberge įvykę bombų sprogimai amerikiečių karinėje būstinėje ir kariuomenės daliniuose

užmušė amerikiečių pulkininką, majorą ir du kareivius. Šitų sprogdinimų tikslas, be abejo, yra labai aiškus: priversti amerikiečius, kad jie atitrauktų savo kariuomenę iš V. Vokietijos. Vokietijos teroristų tikslas visiškai sutampa su Maskvos bosų tikslais.

Hamburge buvo padėtos sprogstamos bombos Springerio leidyklos namuose. Kaip žinome, laikraščių koncerno savininkas ir žinomas leidėjas Springeris yra didelis antikomunistas, aršus Rytų sutarčių priešininkas. Vokietijos komunistiniai teroristai, negalėdami demokratiniu būdu atsispirti prieš Springerio įtaką, pasiryžę sprogdinti jiems ne palankų spaudos centrą. Buvo sunkiai sužeista apie 17 Springerio leidyklos tarnautojų ir darbininkų. Kuo kalti visi šitie žmonės, paprasti spaustuves darbininkai?

Augsburge ir Munchene bombų sprogdinimai buvo nukreipti prieš viešąją ir kriminalinę policiją. Tuo būdu teroristai siekia įgandinti vokiečių policiją, kad ji būtų sekti ir likviduoti teroristines gaujas.

Kas vykdo V. Vokietijoje šiuos teroro aktus? Vokiečių televizija, radijas, spauda ir valdžios oficialūs sluoksniai verčia visą atsakomybę kažkokiems anarchistams. Tačiau nepaaiškina, kas tie anarchistai? Spaudoje minimas ir konkretus "Raudonosios Armijos Frakcijos" vardas. Iš vardo tenka spręsti, kad tai yra slapta komunistinė teroristų organizacija, kurios centrinė nėra žinoma. Ši organizacija siejama su Ulrike, Meinhof ir Andreas Bader teroristine grupe, kuri jau prieš keletą metų pradėjo vykdyti teroristinius veiksmus V. Vokietijoje. Jų tikslas yra, kaip ir visų komunistinių partizanų, kelti netvarką, griauti demokratines visuomenės pagrindus ir siekti demo-

Aukuro ansamblis, vadovaujamas muz. A. Mikulskio koncerto metu.

J. Carlos nuotrauka

LITUANISTINĖS MOKYKLOS VAKARAS

Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos Clevelande vakaras, įvykęs š.m. gegužės mėn. 21 d., sutraukė gausų būrį mokinių tėvų, giminių ir šiaip svečių. Mokyklos vedėjas mok. Pr. Karaliaus parašytas 2 veiksmų scenos veikalelis žitrovų buvo priimtas palankiai. Režisierius Z. Peckus per, palyginti, trumpą laiką sugebėjo iš artistų "išspausinti" daug gražių ir įtikinančių momentų. Buvo progų skaniai pasijuokti, o taip pat ir susimąstyti, nes veikale gildentos mūsų dabartinių laikų šeimos ir jos prieauglio problemos. Pasigėrėtina gražiai atliko savo roles Algis Miškinis, Renė Motiejūnaitė, Romas Kazlauskas, Julija Ignatavičiūtė, Remigijus Belzinskas, Dalia Rydelytė, Ada Jasinevičiūtė ir Vilija Nasvytytė, kurios epiloginė deklamacija apie

lietuvišką žodį sukėlė žitrovų ovacijas. Jai nuotaikingai kanklėmis pritarė Ramona Sniežkutė. Savo rūšies staigmena suteikė 7 metų 2 sk. mokinė pianistė Angelė Karalaitė, kuri paskambino nelegvą Beethoveno muzikos klėrinį. (Gaila, kad nepavyko išnuomoti čia pat esančio naujo pianino, o pasitenkinta senu, gerokai išsklerusiu). Kiti artistai atliko savo vaidmenis kiek silpniau. Ypač prikištinas nesugebėjimas ar nenoras garsiaukai bėti.

Antroje dalyje pasirodė naujai mokykloje suorganizuotas Onos Mikulskienės mokomas Aukuro ansamblio kanklių orkestras. Mažos tos kanklininkės, tačiau jų pirščiukai, bet paskambino labai sutartinai ir skambiai keletą dainelių.

Toliau buvo tautinių šokių grupės programa. Nemaža, bet gerai išlavinta grupė mok. Elenutės Razgaitytės vadovaujama pasirodė labai gerai. Šokių grojo akordeonistė Dalia Sakaitė. Teko girdėti, toji grupė ruošiasi vyksti į IV taut. šokių šventę Chicagoje. Sekmės linkime!

Programą išspūdingai užbaigė muz. A. Mikulskio vadovauja-

mas mokyklos Aukuro Ansamblis. Nedidelis dainininkų skaičius (suskaičiau apie 30), bet gero dirigento ranka sugebėjo ir iš mažo skaičiaus dainininkų išgauti darniai skambančių dainų. Su įkvėpimu padainavo 6 dainas, kurių paskutinioji "Taubran gi tėvyne" (Bertulio) buvo atlikta tikrai su entuziazmu ir įsijautimu. Ir "bisui" padainavo populiarią ir skambią "mano višta šturpa". Akompanavo mok. D. Kavaliūnaitė.

Po programos buvo vaišės aktoriams ir kviestiams svečiams, kurias suorganizavo vašingiosios mamytės -- tėvų komiteto narės.

Vakarą rengė ir visais technikiniais reikalais rūpinosi mokyklos tėvų komitetas, vadovaujamas pirmininko R. Apanavičiaus. Šis komitetas (ponios Čepulienė, Motiejūnienė, Pikturienė ir Ramūnienė ir ponai K. Ralys ir G. Barzdukas) visus metus sekingai ir sutartinai veikė, teikdamas mokyklos išlaikymui lėšas, kadangi vien tėvų mokamų mokslapinių neužtektų visoms mokyklos išlaikymo išlaidoms sumokėti.

Mokykla pabaigė 15-tuosius savo gyvavimo ir darbo metus. Š.m. birželio 4 d. 4 val. p.p. bus mokyklos mokslo metų pabaigos aktas. (kor.)

LITUANISTINIS ŠVIETIMAS IR JAUNIMAS

Ką sako mūsų lituanistinių mokyklų ir Pedagoginio Instituto mokytojai ir mokiniai apie švietimą? Keli jų pasidalino mintimis gegužės 19 d., Ramada Inn, Ohio Apygardos II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovų suruoštame pokalbyje. "Lituanistinis švietimas ir Jaunimas".

Mes žinome, kad mokyklų ir kursų tikslas, trumpai sakant, yra perduoti žinias, įtraukti jaunimą į kultūrinį gyvenimą, ir paruošti mokytojų išeinantiems pavaduoti. Didžiausia mokyklų problema yra žinių perdavimas. Suprantam, kad mūsų mokytojai turi nepaprastai sunkų darbą mokyti vaikus, kurie visiškai kitaip žiūri į tas mokyklas, negu į kasdien lankomas. Mokiniai, lankant lituanistines mokyklas, iš karto nejučia tų mokyklų siejamus tikslus. Lituanistinių mokyklų mokiniai, kaip ir visų mokyklų mokiniai, skundžiasi, kad pats mokslas ir mokytojai nuobodūs, ir už tai tos mokyklos nepatinka.

Bet, kaip pokalbyje bandė įrodyti mokytojai Dalia Kavaliūnaitė ir Ingrida Bublienė, yra įvairių naujų ir senesnių metodų, kuriais mokytojai galėtų pasinaudoti suformuotą mokinius. Mokytojai galėtų naudoti daugiau vaizdinių priemonių, paruošti laisvesnės kūrybos ir laisvesnį skaitymą, kad kiekvienas mokytų, nors ir silpnėsnis,

jaustųsi lygus su kitais ir nebijotų išsireikšti. Galėtų būti tampresnis ryšys tarp mokytojų ir mokinių.

Mokytojai, kurie dalyvavo pokalbyje atsakė, kad jie laukia ir tikisi įvairumo, ir patvirtino, kad tie metodai būtų naudingi. Bet, kaip mokiniai pastebi, visi metodai, geri, nauji, ar seni, bet tai priklauso nuo mokytojų.

Tikrai gaila, kad tik tie mokytojai, kurie jau naudojami vaisingesniais metodais atvyko į pokalbį, ir iš viso buvo jų tik šeši iš visų mokytojų. Kur buvo visi kiti mokytojai ir lituanistinio švietimo darbuotojai, kurie galėjo daug ko naudingo išgirsti iš mokinių pageidavimų?

Iš viso, tema ir pokalbis buvo naudingas įvadu galvojant apie artėjantį Jaunimo Kongresą. Jaunimas galvoja, svarsto ir atvirai pasisako temomis, kurios aktualios liks ir po Kongreso.

J. K.

ROCHESTER

DEMONSTRACIJA PRIEŠ SOVIETU TERORĄ

Rochesterio lietuviai R. Kalantos susideginimą dėl laisvės Lietuvai, labai skaudžiai pergyveno. Daugelis rochesteriečių pasiuntė telegramas popiežiui, JAV prezidentui, kongreso ir senato atstovams, vietos valdžios atsakingiems pa-

reigūnams ir laikraščių redakcijoms. Visuomenė buvo plačiai painformuota per TV ir radijo. Gegužės 28 d. per lietuvių radijo valandėlę išsamiai pavaizduoti tragiški įvykiai Kaune ir Vilniuje. Valandėlę vaizdžiai pravedė Raimundas Kiršteinis, jam talkininkavo mokytoja B. Litvinienė, spaudos apžvalga paruošė A. Sabalis.

Sekmadienį 11 valandą susirinko pilna bažnyčia žmonių. Visiems giedant Pulkim ant kelių iškilmingai įnešamos vėliavos: tautinė ir organizacijų. Prie vėliavų atsistojo sąrgybos -- uniformuoti skautai ir ateitininkai.

Laike Šv. Mišių Obalui vargonais pritariant išspūdingai pagiedojo solistė Vlada Sabalienė.

Baigiant pamaldas sugiedotas Lietuvos himnas. Pabaigoj visiems suklauptus pasimelsti už Lietuvos kankinius, ke-turi jaunuoliai atnešė gyvų gėlių vainiką prie Marijos atloriaus. Čia pat Lietuvos tautinė vėliava buvo aprišta gedulo kaspinu. Tyloje, giliai susikaupe, išsiskirstė visi žmonės. (jm)

HARTFORD

DALYVAUKIME DEMONSTRACIJOJE

Birželio 10 d. 1 val. po pietų, prie Bushnell Memorial, Capitol Ave. Hartford, Conn. yra organizuojama eiseną ir demonstraciją Birželio įvykiams paminėti, ir paremti Lietuvos jaunimą. Eiseną yra organizuojama ukrainiečių iniciatyva. Lietuviai, latviai ir estai prisideda savo sekcijom. Dalyvauja visa lietuvių bendruomenė, šeštadieninė mokykla, skautai ir skautės, jaunuolių sporto klubas ir kitos organizacijos.

Visi, ypač jaunimas prašomi paruošti pritai-kytus plakatus ir moterys pasipuošti tautiniais rūbais. Kviečiama visuomenė ir iš kitų vietovių, nes jei mūsų bus tik saujelė, jokių išspūdzio niekam nepaliksime. Atvirkščiai, pasirodysime kokie esame nesusiorganizuoti.

MILASIUS IR VEIKALAI APIE JI...

Janine KOHLER yra apginusi tēzė Paryžiaus Universitete tema — "Thématique et signification de l'enfance dans l'oeuvre poétique de Milosz", 1971. XII. 18 d.

Danielle KEMP, Melbourne Universitete rašo tēzė tema — "Mysticisme baroque chez Milosz".

Suzanne Senes rašo tēzė Aix-en-Provence Universitete — "Le temps chez Milosz".

Marie - Danielle Blanchelande-Chavatte ruošia veiklą apie Milašiaus kūrinius tema — "Amour humain, amour divin dans le théâtre de Milosz".

Milašiaus veiklą leidėjas André Silvaire leidžia ant-rą laidą Milašiaus veikalo — "Contes et Fables de la vieille Lithuanie".

Milašiaus Draugų Draugija Milašiaus pagerbimą Fontainebleau šiomet ruošia birželio 4 d.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Los Angeles lietuvių jaunimas demonstravęs prieš Lietuvos okupantą.
L. Kanto nuotrauka

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuvos okupacijos - tragingųjų birželio įvykių minėjimas įvyksta Clevelande sekmadienį, š.m. birželio mėn. 11 d. sekančiai:

10:30 val. ryte Š. Mišios už pavergtą Lietuvą -- Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje.

12 val. iškilmingas minėjimas Šv. Jurgio parapijoje. Kalbas pasakys LKDS Centro Komiteto pirm. Algirdas Kasulaitis ir American Independent Party kandidatas į JAV Kongresą Thomas Lippitt.

Visa Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti.

• FLORIDON VYK-DAMAS galiu paimti vieną keleivį, kuris galėtų padėti vairuoti mašiną. Skambinti 481-6853.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

NURSE REGISTERED

Full or part time, 2:30-11 shift. Responsible, mature person sought for first class geriatric nursing home in Cleveland Hts.

ECF certified, excellent salary and fringe benefits. References required. 371-5500 9 a.m.-5 p.m.

THE MONTEFIORE HOME
3151 Mayfield Rd. (near Lee)
Cleveland, Ohio

(40-44)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALOKANAS UŽ PADĖTUS INDELIOUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

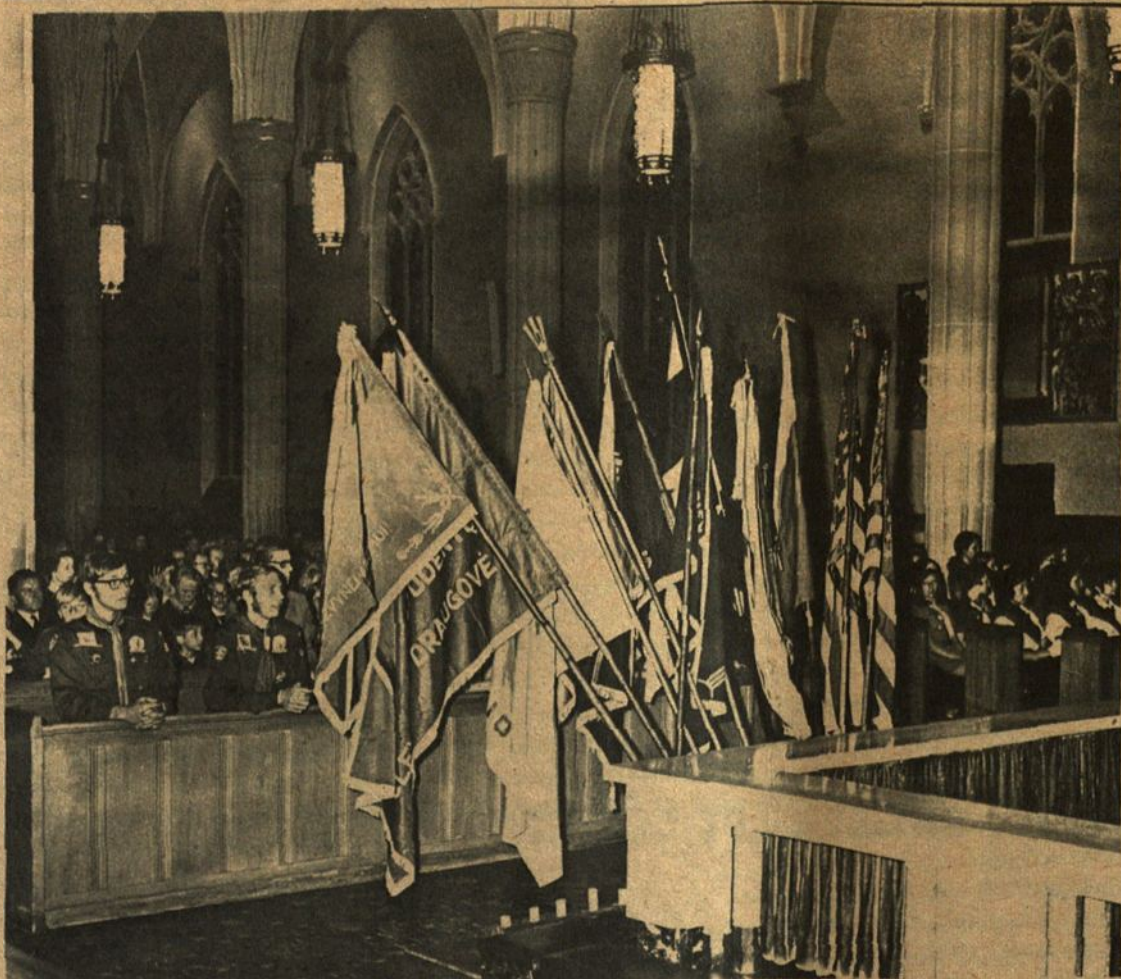
Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Katedroje prie didžiojo altoriaus buvo sustatytos organizacijų ir tautinės vėliavos ir pirmas eiles užpildė lietuvių jaunimas.

Demonstracija Clevelande...

(Atkelta iš 1 psl.)

jas. "Lietuvių jaunimas parodė kaip giliai yra išsisknijęs laisvės jausmas lietuvių tautoje..." R. Perk toliau pacitavo Simą Kudirką, kur jis sakė, kad visa viena tautos generacija žuvo kovoje su sovietiniais okupantais, bet naujoji karta tęs savo tėvų žygį...

"Aš žinau, kad jūs suprantate laisvės vertę" -- sakė miesto meras ir kad "jūs žinote jog už laisvę reikia kovoti ir kad mes visi kartu turime dirbti jos išsaugojimui!"

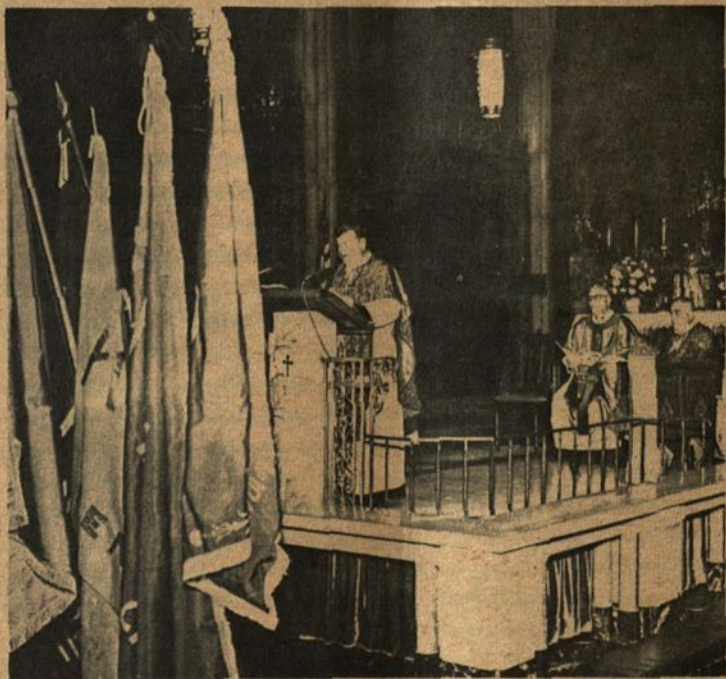
Clevelando miesto mero Ralph Perk kalba buvo palydėta ovacijomis. Paskutinis kalbėjo ukrainiečių veikėjas Clevelando miesto prokuroro asistentas Bohdan Futey. Paminėjęs lietuvių tautos pavergimą, jos kovas su rusiškąja sovietine okupacija jis taipgi iškėlė sovietų vykdomus ukrainiečių persekiojimus. "Susijunkime ir protestuokime! Reikalaujame visų sovietų politinių kalinių paleidimo! Dabar! Tuoju!"

Inž. A. Pautienio pasiūlytoji rezoliucija ku-

rioje protestuojama prieš Lietuvos pavergimą, sovietinį terorą bei priespaudą visų buvo vieningai priimta!

Demonstracijos pabaigai, Romo Kalantos garbei, Čiurloničiai sugiedojo giesmę "Nuliūdo karpais apsiklojus tėvynė..."

Laike demonstracijos buvo dalinami informaciniai lapeliai. Visa demonstracija praėjo tvarkingai, išpūdingai. Ją keli milijonai clevelandiečių galėjo matyti per dvi televizijos stotis. Demonstracijoje, be lietuvių dalyvavo estų, latvių, ukrainiečių bei čekų atstovai. Taipgi ir keli kiti aukštieji miesto pareigūnai, kaip R. Kudukis, V. Hivnar. Demonstracijai rengti komitetą sudarė šie asmenys: Marijus Blynas, Fliksas Eidimtas, Vytautas Januškis,

Šv. Jono Katedroje Clevelande kun. kleb. B. Ivanauskas iškilmingų pamaldų metu. Prieky organizacijų ir tautinės vėliavos, Gilumose sėdi Msgr. R. Blair ir kun. kleb. Goldikovskis.

Čiurlonio ansamblis sumuz. A. Mikulskiu šv. Jono katedroje prie vargonų iškilmingų pamaldų metu už kenčiančią Lietuvą.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SUVAŽIAVIMAS

Gegužės 27-38 d. Clevelande Šv. Jurgio par. įvyko ateitininkų sendraugių sąjungos suvažiavimas, kuriam dalyvavo Baltimorės, Bostono, Chicagos, Detroito, Rochesterio, Toronto, Washingtono ir kitų skyrių atstovai. Suvažiavime dalyvavo ir įprastais CV ir skyrių pranešimais ir diskusijomis. Posėdžių metu išklaudyta dr. A. Sužiedėlio paskaita: "Sąjungos struktūra ir veikla". Suvažiavime besavų organizacijų reikalų plačiau diskutuota paskutiniai įvykiai Lietuvoje: Romo Kalantos susideginimas Kaune, demonstracijos, masiniai areštai. Šiuo reikalu priimta rezoliucija daugiau susirūpinti padėtimi Lietuvoje apskritai, o taip pat solidari

Ona Jokūbaitienė, Ant. Jonaitis, Nijolė Kersnauskaitė, Jurgis Malskis, Povilas Mikšys, muz. Alfonsas Mikulskis, Ona Mikulskienė, Algis Matulionis, Betricė Natkevičiūtė, Algimantas Pautienis, Zigmantas Pecus, Elenutė Razgaitytė, Stella Sankalaitė, Juozas Stempuzis, Vytautas Stogis ir Kazimieras Žiedonis.

Lietuviai šį kartą atliko savopareigą kenčiančiai ir kovojančiai Lietuvai atvykdami per audringą lietuvių (pamaldas Katedroje. Laike pamaldų oras pragiedrėjo ir eisena jau vyko gražiai, vėsiame pavasario vakare. Demonstracijai Rengi Komitetas dėkoja visiems dalyvavusiems! (m)

KREPŠINIO IR TINKLINIO ŽAIDYNĖS

1972 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Krepšinio ir Tinklinio pirmenybės įvyks š.m. birželio 17-18 d. Clevelande, Ohio.

Varžybas vykdo Clevelando Latvių Sporto Klubas "Stars".

Žaidynių programoje -- krepšinis vyrams ir jauniems A, tinklinis -- vyrams, moterims, juniorams ir mergaitėms A.

Ryšių su olimpiniais metais šios varžybos pavadintos "Baltic Olympic Commemorative Spring Games". Jos dedikuojamos Olimpinių Žaidimų prisiminimui protestuojant, kad Pabaltijo tautos dėl Sovietų Sąjungos okupacijos nėra leidžiamos save atstovauti Olimpiniuose Žaidimuose.

Kaip svečiai šiemetinėse pabaltiečių žaidynėse dalyvaus ir ukrainiečiai.

Kiekvieną tautybę atstovaus atitinkamos šakos rinktinė, reprezentacinė komanda.

zuoti su JAV LB CV paskelbtu birželio 15 d. paskelbtu. Lietuvių Enciklopedijos anglų kalba reikalaujanti narius ją prenuomeruoti ir apskritai dėti daugiau pastangų jos išleidimo igalimumu.

Vakare Literatūros vakaras, sutraukęs apie 200 klausytojų. Vakaro programą atliko Birutė Pūkelevičiūtė ir Kazys Bradūnas. Suvažiavimas užbaigtas sekmadienį pamaldomis ir pietumis, kurių metu kalbą pasakė dr. Vyt. Bieliauskas. Pietuose dalyvavo apie 100 asmenų.

Visus techninius suvažiavimo darbus atliko Clevelando Ateities klubo valdyba, kurią sudaro D. Staniškis -- pirm., D. Balčiūnas, K. Gobiėnė, J. Kliorienė, I. Sušinskienė ir P. Titas. (ag)

PARDUODAMI 3 NAMAI

Prie E. 185 St., netoli naujų Lietuvių Namų. 200 pėdų pločio sklypas iš gatvės, pačiame lietuvių apgyventame centre, prekybinėje zonoje, parduoda individualiai savininkai. Suinteresuotus prašome skambinti vakarais nuo 4 iki 8 val. tel. 486-6540. (41-46)

E. 185 ST. RAJONE

parduodamas namas 3 miegamųjų, kolonialinis. Atnaujinta vonia ir virtuvė su kambarėliu. Nauji antriniai langai. Dviejų aukštų dvigubas garažas. 10 pėdų pločio įvažiavimo kelias. Didelis salonas ir valgomasis. Maloni kaimynystė. Prašo virš dvidešimt. Tel. 531-2554 19511 Kildeer Ave., Cleveland, Ohio 44119. (41-45)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų -- investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN SPECIAL MACHINE SETUP MEN

Experience in setup and adjustment of special machines such as dial, trunnions, and in-line transfer machines. Must be able to read prints and special gauges.

ALSO

SCREW MACHINE OPERATORS & SET UP MEN

Experienced in setting up & running turret lathes & screw machines. Should be able to read prints & standard gauges.

ALLIED CHEMICAL CORP. AUTOMOTIVE PRODUCTS DIV. 332 Cass Ave. Mt. Clemens, Mich. An Equal Opportunity Employer (41-43)

Hammermen and Heaters

Experienced LETTS DROP FORGE 2714 W. Jefferson, Detroit, Mich. 313-259-1068 E. O. E. (41-43)

MAINTENANCE MAN

Automotive parts manufacturer seeking experienced maintenance man. Must be capable of fabrication from prints as well as able to perform machine repair. Make application at:

ARCO INDUSTRIES CORPORATION

E. Eliza St. Schoolcraft, Mich. (39-45)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ENCYCLOPEDIA LITUANICA BIBLIOTEKININKŲ PARODOJE

Bostone Statler viešbutyje nuo birželio 2 iki 9 d. vyksta JAV spec. bibliotekininkų konvencija, kurioje dalyvauja 3000 bibliotekininkų, ir rinktinių knygų paroda.

Ramunės Kubiliūnaitės rūpesčiu, šioje parodoje išstatyta ir "Encyclopedia Lituanica".

Šio mėnesio pabaigoje Chicagoje Statler viešbutyje įvyks JAV ir Kanados bibliotekininkų konvencija, kurioje dalyvaus 10,000 bibliotekininkų. Taip pat bus suruošta rinktinių knygų paroda, kurioje irgi bus išstatyta Encyclopedia Lituanica abu išėję tomai.

• REDA IR INŽ. ROMAS VEITAI, gyv. Bostone, susilaukė savo jaunos lietuviškos šeimos padidėjimo -- dukrelės Nidos.

• K. PUODŽIŪNAS, gyv. Rochestery, nuoširdus Dirvos skaitytojas ir rėmėjas, ne kartą stambesne auka parėmęs mūsų laikraštį, šį kartą vėl atsuntė 20 dolerių.

Už auką nuoširdžiai dėkojame.

• INŽ. KESTUTIS K. MIKLAS, UBA-BATUNO metinėje konferencijoje gegužės 21 New York'e, buvo išrinktas UBA-BATUNO prezidentu antram terminui. Iš lietuvių pusės į BATUNO direktoriatą irgi išrinkti -- Helen Kulber ir Benius Budrevičius, o į direktoriatą antrininkais -- prel. Jonas Balkūnas, P. A., Dalia Bulgarytė ir Nastutė Umbrazaitė. Kontrolės komisijoje lietuvius atstovauja Peter Wytenus.

• JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Centro Valdyba paskyrė Batunui 160 egz. antrosios laidos "The Violations

of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Šį leidinį Batunas perduos visoms atstovyboms prie Jungtinių Tautų.

• AMERICANS TO FREE CAPTIVE NATIONS organizacija birželio 11, Commodore viešbutyje, New York'e rengia simpoziumą tema "Pavergtųjų Tautų manifestacija prieš Rusijos komunistų imperijos vykdomą genocidą ir rusifikaciją". Kalbėtojais pakviesti: Lady Malcolm Douglas-Hamilton, Committee to Unite America pirmininkė; John M. Fisher, American Security Council pirmininkas ir Kęstutis K. Miklas, UBA-BATUNO prezidentas. Simpoziumo pradžia 3 val. p.p. Po simpoziumo bus įvairių tautybių pasirodymai.

• BATUNO BALTIJOS FESTIVALIS šiemet įvyks rugpjūčio 12 New York'o estų parke, Long Islande. Ir šį kartą festivalio proga bus išleistas specialus suvenyrinis leidinys, kurį nemokamai gaus visi atvykę į šią pabaltiečių šventę. Šio leidinio atspausdinimo išlaidoms padengti yra reikalingi rėmėjai. Kas norėtų paremti jo išleidimą skelbimais ir pareiškimais šiam festivaliui, prašomi kreiptis į Batuno įstaigą, 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y. 10465. Tel. (212) 828-2237.

GIRDĖSIME LENĄ VALAITYTĘ

Tautinių Šokių Šventės Užsienio Šokėjų pasirodymų ir Talentų Vakare, kuris įvyks liepos mėn. 1 d., Marijos Aukštesniosios Mokyklos Auditorijoje, pirmą kartą Amerikoje pasirodys Vokietijoje pagarsėjusi populiarios muzikos dainininkė Lena Valaitytė. Ji su dideliu pasisekimu neseniai koncertavo Prancūzijoje ir Japonijoje.

PADĖKA

Netikėtai mirus mūsų brangiam ir mylimam vyrui ir tėveliui,

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

nuoširdžiai dėkojame giminėms, kolegoms, draugams ir pažįstamiems, kurie mūsų skaudžioje valandoje pareiškė užuojautą žodžiu, laiškais, telegramomis ar per spaudą, prisuntė gėles, aukojo Šv. Mišiom ir Jo vardo atminties Fondui. Ypatinga padėka priklauso Ohio Gydytojų Draugijai, Radijo valandėlei ir Čiurlionio Ansamblio vyrų chorui. Ačiū visiems pagerbusiems velioni savo dalyvavimu koplyčioje, pamaldose ir palydėjusiems Jį į amžiną poilsio vietą.

Visiems nuoširdžiausias ačiū.

Liūdinti šeima
žmona, vaikai ir broliai

A.A.

ONAI PLIAPLIENEI

MIRUS, SŪNUMS ALBINUI, VALENTINUI IR VACLOVUI SU ŠEIMOMIS NUOŠIRDŽIA UŽUOJAUTĄ REIŠKIA

JONAS VAITKUS

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO

PROGRAMA

- I. PARODOS — birželio 24 — liepos 4 d.d. Jaunimo Centre, Chicagoje.
- II. ATIDARYMAS — birželio 30 — liepos 4 d.d. Conrad Hilton viešbutyje ir Jaunimo Centre, Chicagoje.
- III. STUDIJŲ DIENOS — liepos 4-9 d.d. Kent Valstybiniam Universitetui, Ohio.
- IV. STOVYKLA — liepos 9-15 d.d. Romuvoje, Kanadoje.
- V. UŽDARYMAS — liepos 15-16 d.d. Toronte, Kanadoje.

Apie smulkesnę programą prašom sekti spaudoje.

II PLJK KOMITETAS

PAGERBĖ POETĄ STASĮ SANTVARĄ

Gegužės 27 d. Bostone, Tautinės Sąjungos namuose įvyko kultūrinis renginys, skirtas poetui Stasiui Santvarui jo 70 metų amžiaus proga pagerbti.

Tą minėjimą organizavo ALTS-gos Bostono skyrius, Subatvakarių komisija ir Korpl Neo-Lithuania Bostono padalinys. Patį aktą ir informaciją planavo ir tvarkė Antanas ir Aleksandra Gustaičiai, o A. Gustaitis buvo minėjimo ir vadovas.

Dalyvavo 115 sukvieštų svečių (tiek tilpo salėn).

Minėjimą pradėjus 8 val. vakare, pirminis prabilo į susirinkusius inž. R. Veitas -- Subatvakarių k-jos pirmininkas. Jis sveikino solenizantą ATLS-gos skyriaus ir Subatvakarių Klubu vardu, linkėdamas St. Santvarui švęst dar daugelį gimimo dienų, džiaugtis dar daugeliu pavasarių ir būt vis didžiojo kultūrinio gyvenimo ir lietuviškos veiklos gaivintoju.

Poetas Henrikas Nagys, atvykęs specialiai iš Kanados, buvo pagrindinis kalbėtojas, dailiu žodžiu apibūdinęs Santvaro lyrinę ir dramatinę kūrybą. Po jo Stasė ir Jonas Kelečiai -- iš Chicago -- skaitė ir deklavo pluoštus Santvaro kūrybos. Žodžiu sveikino solenizantą Rašytojų Drjos pirm. poetas Leonardas Andriekus (iš New Yorko), inž. A. Škudzinskas -- L. Bendruomenės

Bostono Apygardos vardu, ir senioras J. Lendraitis -- Korpl Neo-Lithuania Vyr. Valdybos ir Bostono padalinio vardu.

Minėjimą atvyko muz. prof. V. Marijošius iš Hartfordo Conn., dr. A. Budreckis su žmona, poetas A. Rimvydis, Antanas Diržys, žurn. V. Rastenis su žmona -- iš New Yorko, žurn. J. Būbelis iš Philadelphijos, akt. V. Valiukas iš New Haven, dr. Dėlia Valiukė naitė su motina iš New Hampshire. St. Santvarą daugelis sveikino raštu: Diplomatiškos Šefas Stasys Lozoraitis -- iš Romos, Lietuvos Atstovas J. Kajeckas iš Washington, Vlko Pirmininkas dr. K. Valiūnas -- iš New Yorko, eilė draugų rašytojų, tarp kurių viena ir iš Lietuvos, daugelis jo bičiulių, organizacijų, vienminčių. Solenizantas gavo ir dovanų.

Už visa tai St. Santvaras padėkojo visiems į pagerbusiems savo kalboje, kuri bus spausdinama Dirvoje ištisai. A. Gustaitis pagerbimo aktą pravedė gražiai ir gerą nuotaiką, o sveikinusi Bostono jaunimo vardą Birutė Vaičjurgytė labai gyvai, skoningai ir įdomiai pristatė visus sveikinimus laiškais ir telegramomis. Paskutinis sveikinimas buvo Alės Santvarienės -- solenizanto žmonos. Tai buvo trumpa, labai trumpa bendro gyvenimo apyskaita. Ji buvo graudi, graži ir su giedria

pabaiga. Kai tuoj po to suaidėjo daina "Metų dvidešimt turis..." pradėjo ir šampano bonkos "šaudyti". Linkėjimas S. Santvarui ilgiausių metų -- visų sutartinėjų buvo galin gas.

ARCHITEKTŲ IR INŽINIERIŲ SUVAŽIAVIMAS

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos bendriniam suvažiavime Washington, D.C., yra galimybės išstatyti savo kūrybos, išradimų, gaminių pavyzdžių ir ne Sąjungos nariams. Suvažiavimas įvyks 1972 m. spalio mėn. 7, 8 dienomis.

Programos detalės bus paskelbtos spaudoje. Suvažiavimas yra atviras visiems moksliniams, bei techniška darbą dirbantiems, taip pat ir visiems kitiems suinteresuotiems ALIAS-PLIAS veikla.

Dėl informacijos ir registracijos prašome kreiptis į suvažiavimo komisijos pirmininką S.

Bačkaitį, 933 Leigh Mill Road, Great Falls, Va. 22066. tel. (703) 759-2905.

• MERGAIČIŲ STOVYKLA Dainavoje, vadovaujama Nekaltai pr. m. Marijos seserų, vyks nuo liepos 16 iki 30 dienų. Priimamos mergaitės nuo 7 iki 16 metų. Informacija ir registracijos formalumai gaunami šiuo adresu:

DAINAVA, Immaculate Conception Convent, Purnam, Conn. 06260.

• RICHARD J. DALEY, Chicagos meras, išsiųs oficialius pakvietimus visoms Amerikos Kanados ir užsienio tautinių šokių grupėms būti Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventės proga Chicagos miesto svečiais.

• PROVIDENCE LB apylinkė išrinko naują valdybą į kurią įeina Juozas Kiela, Vytautas Rastonis ir Zofija Šakelienė.

• KLEBONUI KUN. V. MARTINKUI gegužės 21 d. sukako 20 m. kai dirba Providence parapijoje. Sukaktis atžymėta jo atlaikytomis padėkos mišiomis geg. 21 d.

• LIET. PIL. KLUBAS turėjo metinį parengimą - vaives gegužės 21 d. Lietuvių Bendruomenei paaukojo 50 dol.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

CAPE COD

IŠNUOMOJAMAS 3 miegamųjų vasarnamis arba pavieniai kambariai prie didelio žuvingo ežero ir netoli lietuviško plūdymio Cape Code. Kreiptis pas Iną Nenortas, 44 Alban St., Dorchester, Mass. 02124 tel. (617) 825-1832.

VASARVIETĖ "DAINA"

CAPE CODE, PRIE JŪROS
"OLD SILVER BEACH"

W. FALMOUTH, MASS. — Išnuomuojami gražiai ir patogiai įrengti kambariai. Jūros vanduo šiltas ir "beačiai" švarūs ir gražūs. Maistas šviežias ir gerai pagamintas. Žuvininkams taip pat patogumai. Nauja motorinė valtis, ošiantis miškas. Kaina prieinama. Dėl užsakymų ir sąlygų skubiai kreiptis:

sav. A. Daukantienė - Moriarty
124 Bellevue Rd.
SQUANTUM, MASS., 02171
Tel. (617) 471-4293

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N.Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVECIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus plažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtyys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDZIAMS

Salla vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėmis).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmadi. laidoje.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N.Y. 12824

Tel. (518) NH 4-5071

Dalyvaukime IV Tautinių Šokių Šventės bankete ir linksmai praleiskime laiką

Banketas įvyks AMPHITHEATRE patalpose, liepos 2 d. Chicagoje, tikitoje salėje tuoj po šokių šventės programos. Banketo metu bus pagerbti šokių grupių vadovai. Šokiai vyks dvejose salėse ir linksmins du garūs orkestrai. Bilietas kainą 12,50 dol. asmeniui. Bilietus užsisakant iš tolimųjų vietovių, siųsti Money order -- Lith. Folk Dance-Banquet, adresu: Sofija Džiugienė,

7240 S. Mozart Street, Chicago, Ill. 60629 arba Marginiai, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629, pridedant voką su savo adresu ir pašto ženklų.

Norint gauti daugiau informacijos bilietų ar Banketo reikalų, skambinti kom. pirm. S. Džiugienei, tel. (312) 925-3682 nuo 5 val. vakaro darbo dienomis ir šeštadieniais bei sekmadieniais.